Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 161 (3359) ПАЙШАНБА 14 ИЮЛЬ 1977 й.
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

• Уй муборак!

ЯНА БИР КОМПЛЕКС

Бугун

уйсозлик комбинати 25-қурилиш бошқармасининг бинокорлари Пушкин кўчасида 124 хонадонга мўлжаллаб бунёд этилган 9 қаватли турар жой комплексини фойдаланишга топширишди.

— Мазкур бинонинг лойиҳаси, — дейди прораб Э. Нурматов, — «Узгипротяжпром» институтида яратилган. — Бу экспериментал комплекс бир-бирига туташтириб қурилган иккита бинодан иборат бўлиб, балконлар ярим беркитилган, хоналар жойлашишида ҳам ўзгаришлар бор.

Экспериментал бинони бошқарманинг В. Аляжин, А. Битяй, М. Филатовлар бошлиқ пардозловчилар бригадалари сифатли қилиб графикдан ўзган ҳолда қўлдан чиқаришди.

«Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига — 60 зарбдор ҳафта» чақириғига қўшилиб меҳнат қилаётган бу коллективлар шу кунларда 1978 йилнинг январь ойи учун иш бажаришяпти.

С. ФАХРИДДИНОВА.

«Учқун» тўқимачилик-галантерея ишлаб чиқариш бирлашмасида жуда кўп меҳнат илғорлари бор. Шоира Мирсаидова ана шундай пешқадам ишчилардан бири. У кундалик топшириқни муттасил 130 процент бажаришга эришмоқда.

СУРАТДА: Ш. Мирсаидова.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотоси.

ИЗЛАНИШ ДАВОМ ЭТМОҚДА

Шаҳримиздаги «Миконд» заводида фан-техника ютуқларини кенг жорий этишга, ички резервлардан самарали фойдаланишга катта аҳамият берилялти. Шу йилнинг ўзидагина бир неча янги поток линия ишга туширилди. Бу корхона коллективига бир неча номда юксак сифатли янги буюмлар ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш имконини беради.

Биринчи ярим йилликда завод меҳнаткашлари ички резервлардан оқилона фойдаланганликлари туфайли планга қўшимча равишда бир неча минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга эришдилар.

Шу кунларда корхонада Улуғ Октябрь байрами шарафига социалистик мусобақа ҳар қачонгидан ҳам қизитиб юборилди. Мусобақада Н. Орипов ва В. Ермаков ўртоқлар бош бўлган цехларнинг меҳнаткашлари кўпчиликка ўрнак бўлишяпти.

Завод коллективи ижодий изланишни давом эттириб, ички резервларни қидириб топиш эвазига йиллик топшириқни 25 декабрда бажариш мажбуриятини олган.

ЮБИЛЕЙ 60 ВАХТАСИДА

Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини муносиб кутиб олайлик!

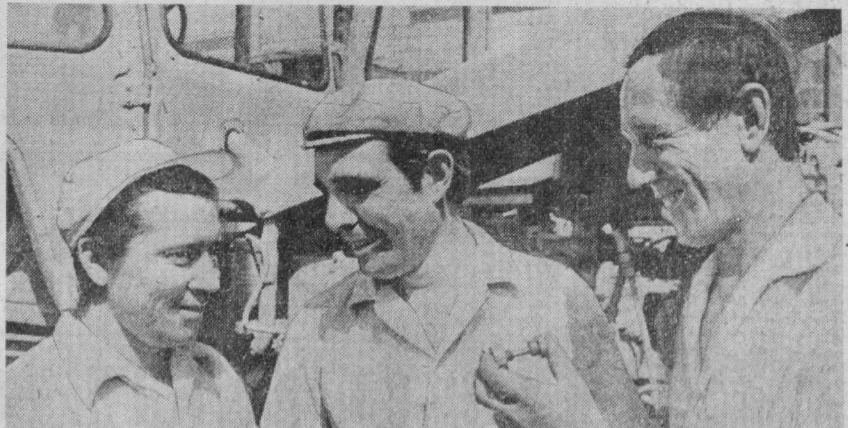

СУРАТДА: СССР 50 йиллиги номидаги Тошкент трактор заводи тайёр маҳсулот топшириш участкасининг бир группа зарбдор синовчилари (чапдан-ўнгга) Н. Шарофиддинов, Ф. Юсупов ва В. Исаев ўртоқлар янги тракторларни жўнатиш тараддудида. Улар смена— ойлик топшириқларини мунтазам равишда ортиғи билан адо этадилар.

М. Нуриддинов фотоси.

1979 йилни қаршилаб

Охунбобоев номидаги бош кийимлар фабрикаси меҳнаткашлари Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги шарафига ўтказилаётган зарбдор ҳафталикларда юксак унумдорликка эришмоқдалар. Бу ерда улуғ санага шахсий меҳнат тўёналари тайёрлашга аҳд қилган ишчилар сафи кун сайин кенгайиб боряпти. Ана шундай илғорлардан бири Ёқутхон Раҳимовадир. Ташаббускор бу ишчи ички резервлардан оқилона фойдаланиб, смена ва ойлик топшириқларини муттасил ошириб бажаришга эришмоқда. Кеча у ўнинчи беш йиллик уч йиллик топшириғи бажарилганлиги ҳақидаги ғалаба рапортига имзо чекди.

Бугун

новатор ишчи меҳнат календарида 1979 йил бошланди. Ёқутхон Раҳимова йил бошида олган иш суръатини бир зум ҳам пасайтирмасдан ишлаб, Улуғ Октябрнинг 60 йиллик байрамига қадар меҳнатда яна энг юксак кўрсаткичларни қўлга киритишга аҳд қилди.

Бош кийимлар фабрикасида байрам олди вахтаси кун сайин қизиб боряпти. Социалистик мусобақа байроғи эса тобора баланд кўтариляпти. Бу меҳнат беллашувида Ёқутхон Раҳимовадан ўрнак олган фабриканинг яна жуда кўплаб ишчилари юксак унумдорликка эришмоқдалар. Е. Любушкина, Ж. Имонқулова, В. Комилов сингари илғорлар ўз зиммаларига оширилган социалистик мажбурият олишган. Уларнинг ҳар бири юбилейга қадар 3,5— 4 йиллик топшириқни бажариш мажбуриятини олишган.

ЙЎЛСОЗЛАР ҒАЙРАТИ

Ҳозир шаҳримизда Аҳмад Дониш номи билан юритиладиган иккита кўча бор. Ҳадемай бу иккала йирик кўчалар бир-бири билан бирлаштирилади. Бугунги кунда «Гордорстройремонт» трестининг 4-қурилиш бошқармаси коллективи Ҳадра майдонидан бошланиб Юнусобод массивигача борадиган бу кўчаларнинг биринчи навбатига шағал ётқизишмоқда. Ўзбекистон 50 йиллиги номли проспектдан Собир Раҳимов майдонигача бўлган масофада йўлсозлар жонбозлик кўрсатиб ишлашмоқда. Н. Йўлчиев бош бўлган бригада ана шу ишларга бошқаларга ўрнак бўлиб, ирригация шохобчаларини ўрнатишда жонбозлик кўрсатмоқда.

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

★ Миллий байрам— Бастилия ишғол қилинган кун муносабати билан ўртоқ Л. И. Брежнев Франция Республикасининг Президенти Валери Жискар д'Эстэнга табрик телеграммаси йўллади.

★ «Сиёсий ахборот» — «Правда» газетасининг бугунги бош мақоласи ана шундай номланади.

★ 1977 йил 13 июль куни Совет Иттифоқида Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши «Космос — 928» учирилди.

Йўлдош ичига космик фазони тадқиқ қилишни давом эттириш учун мўлжалланган илмий аппаратлар ўрнатилган.

МАГАЗИНЛАРГА — «СОВУҚЛИК ФАБРИКАСИ»

Тошкент магазинларига янги совутиш ускуналаридан 25 комплекти ўрнатилиб бўлди. Унинг хусусияти шуки, совутилган ҳаво алоҳида хонада бўлган агрегатлардан пештахталар ва витриналарга берилиб туради. Натижада савдо заллари шовқиндан холи бўлади, сотувчиларнинг иши енгиллашади. Махсус мосламалар озиқ-овқат қўйилган камераларда белгиланган температурани автомат тарзда сақлаб туради. Янги ускунанинг яна бир афзаллиги шуки, ғоятда тежамли бўлиб, ортиқча электр энергия талаб қилмайди.

Республика пойтахтининг савдо ходимлари бошқа бир техника янгилиги— Югославия морозильникларини ҳам олдилар. Улардаги совутиш агрегатлари ҳам пештахта ва витринадан олислатилган. Шундай кичик «совуқлик фабрикалари»дан дастлабки 20 комплекти монтаж қилиниб бўлди.

Ўзбекистон ССР Савдо министрлигининг маълумотларига кўра, шу йил республиканинг озиқ-овқат магазинларида жами 100 комплектга яқин совутиш машина-ускуналари ўрнатилди.

(ЎзТАГ).

• Маданият янгилиги

СОЛНОМА ДАВОМ ЭТМОҚДА

Бугун

СССР халқлари дўстлиги музейига келган томошабинлар янги экспозициялар билан танишдилар. Музейда намойишга биринчи бор қўйилган бу экспонатлар мамлакатимиз турли миллат халқларининг тобора мустаҳкамланиб бораётган қардошлик алоқалари ҳақида ҳикоя қилади.

Музей ходимлари Бухоро, Газли, Иваново, Новгород, Байкал-Амур магистралига бориб улуғвор бунёдкорлик ишларини акс эттирувчи қатор материалларни тўплаб келишган эди. Экспонатлар байроқлар, фахрий ёрлиқлар, дўстлар диёрида ўзбек пахтасидан тўқилган газламалар, бир қатор янги маҳсулотларнинг намуналари ва бошқа буюмлардан иборат.

КЎЧМА КЎРГАЗМА

Пойтахт корхоналари ишчилари учун намойиш этилаётган кўргазма «В. И. Ленин — Улуғ Октябрнинг ташкилотчи ва илҳомчи доҳийсидир» деб аталади. В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиали ташкил этган бу кўчма кўргазма электрон-техника заводида очилди.

Кўргазманинг олтита стенди Совет давлатининг 60 йиллигига бағишланган бўлиб, улуғ доҳийнинг ҳаёти ва фаолияти, Совет ҳокимияти йилларида республикамизда сиёсий, ижтимоий ва иқтисодий ҳаётда юз берган улуғвор ўзгаришлар ҳақида ҳикоя қилади.

Шаҳримиздаги кабель заводи, 1-уйсозлик комбинатининг ишчи ва хизматчилари ҳам кўчма кўргазма экспонатлари билан танишиб бўлдилар. Шундан кейин у 14 та саноат корхонасида намойиш этилади.

• Умри боқий дўстлик

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ САНЪАТИ

Республика Маданият министрлигининг бадиий кўргазма ва панорам дирекцияси Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига бағишлаб «Совет Ўзбекистони санъати» кўчма кўргазмасини тайёрлади. Республикамиз тасвирий санъат усталарининг 60 йил ичида яратган энг яхши асарларидан иборат бу кўргазма қардош Озарбайжон ва Арманистон республикаларида намойиш қилинади.

Дўстларимиз СССР халқ рассоми Ў. Тансиқбоевнинг «Оқшом», республикада хизмат кўрсатган санъат арбоби К. Чепраковнинг «Ўзбекистон ерининг неъмати», Ўзбекистон халқ рассоми Н. Караханнинг «Олтин кўз», ёш рассом Ш. Абдурашидовнинг «Болалик хотиралари» сингари асарларини кўришга муяссар бўлади.

Кўчма кўргазма қардош республикаларнинг Боку, Сумгаит, Кировобод ва Ереван шаҳарларида намойиш этилади.

БИР ЯРИМ ҲИССАДАН

«Главташкентстрой» 3-қурилиш трести 30-қурилиш бошқармасининг А. Шокиров ва Н. Левчук бошлиқ бригадаси аъзолари Сергелининг 15-кварталида мактаб биноси қурилишида графикдан бир ҳафта ўзган ҳолда меҳнат қилишмоқда.

Республикамиз ўн беш нафар бинокорининг ватанпарварлик ташаббусига қўшилган қурувчилар кунлик нормаларини бир ярим ҳиссага етказиб адо этишяпти.

Участка бинокорлари барча куч ва имкониятларини мактабни янги ўқув йилига қадар фойдаланишга топширишга қаратишмоқда.

Пойтахтимизнинг 1 Май кўчасида қурилиш-монтаж ишлари тезкорлик билан амалга оширилмоқда.

СУРАТДА: шу кўчада бунёд этилган тўққиз қаватли янги уй-жой биноси.

Х. Мирзакаримов фотоси.

ЮҚОРИ УНУМ БИЛАН

«Гордорстройремонт» тресги коллективи Ҳамза номли майдондаги қурилиш ишларини тезкорлик билан олиб бормоқда. 2-ремонт қурилиш бошқармасидаги В. Бистров бошчилик қилаётган бригада азаматлари пардозлаш ишларини юқори сифатда адо этишмоқда. Ишчилар зиммаларига олган топшириқни ортиғи билан адо этиб, майдон атрофига мармар плиталар ётқизишмоқда.

Ўзбек совет адабиётининг асосчиларидан бири Ҳамза Ҳакимзода Ниёзийга ўрнатиладиган ҳайкалнинг пойи ўрнатилиб, хиёбон ва гулзорлар барпо этилмоқда.

КИЧКИНТОЙЛАР УЧУН

2-Қорасув массивида қурилаётган 280 ўринли болалар боғчаси биноси тез суръатлар билан бунёд этиляпти. Ҳозир бу ерда пардозлаш ишлари кетяпти. Пардозлаш трести 24-қурилиш бошқармасининг У. Абдуқаюмов, Г. Ивангелов ва Г. Афанасьев бошлиқ бўлган дурадгорлар, бўёқчилар бригадалари тез ва сифатли иш бажаришга алоҳида эътибор беришяпти. Коллектив аъзолари кунлик нормаларини 120—130 процентдан бажаришга эришмоқда.

«Ўроқ ва Болға» иттифоқи

• Шаҳар—қишлоққа

КАТТА ҲАШАР

Куйбишев районидаги саноат корхоналари, қурилиш ташкилотлари, илмий муассасаларнинг коллективлари пойтахт областидаги Тошкент райони хўжаликларини оталиққа олишган. Улар шу кунларда дала меҳнаткашларининг оғирини енгил қилишмоқда.

Чорва учун ем-хашак тайёрлашда Ўзбекистон ССР Фанлар академиясига қарашли ботаника, кибернетика, шарқшунослик илмий-тадқиқот институтлари, «Ўзбекгидрогеология» ишлаб чиқариш бирлашмасининг ходимлари баракали иш бажаришди. Улар шу кунга қадар колхоз ва совхозлар учун 5 минг тонна озуқа тайёрлаб беришди. Ҳашарчиларнинг аҳди бу рақамни ўн минг тоннага етказишдир.

ҲИММАТ

Шаҳримизнинг Ленин районидаги саноат корхоналари коллективлари Жиззах областининг Октябрь райони колхоз ва совхозларида меҳнатчиларнинг оғирини енгил қилишмоқда. Шаҳардан юборилган тўққизта кўчма устахона бетиним ишляпти. Техника воситаларини трамвай ва троллейбус бошқармаси, 3-таксомотор парки, қурилиш материаллари саноати тажриба-механика заводи, соғлиқни сақлаш министрлигининг автобазаси, «Гордорстройремонт» тресги, «Средазэлектроаппарат» бирлашмаси ва бошқа корхоналар юборган.

Саноатчиларнинг ҳиммати билан ҳозиргача кўплаб техника иш жойининг ўзида ремонтдан чиқарилди. Ҳашарчилар ёзги дала ишлари учун зиммага олган топшириқларни келгуси ойда адо этиб бўлишади.

• Қишлоқ—шаҳарга

ШАҲАРЛИКЛАР ДАСТУРХОНИГА

Оржоникидзе районидаги «Правда» колхозининг Каримжон Икромов етакчилик қилаётган учинчи бригадаси соҳибкорлари ҳар куни сабзавот ва мева дўконларига 5— 7 тоннадан ошириб олма етказиб бермоқда.

Бугун

шаҳарликлар дастурхонига тортиқ қилинган мева 120 тоннадан ошиб кетди. Коллектив социалистик мажбуриятни ҳам шараф билан адо этди.

Бундай юксак натижаларни қўлга киритишда Мейли ва Мастура Йўлдошевалар, Р. Қуролова, Ж. Нурмуҳамедова ва бошқаларнинг ҳиссалари айниқса катта бўлди.

РЕСПУБЛИКАМИЗ БЎЙЛАБ

ЯНГИ НАСОС СТАНЦИЯСИ

Қурилаётган Боботоғ насос станциясининг учта электр агрегати ишга тушди. Станциянинг лойиҳадаги қуввати бир секундда 30 кубометр сув чиқариш учун мўлжалланган, келгуси йил баҳорда бу ерда яна бешта кучли насос ўрнатилгандан кейин станция далаларга ана шунча сув чиқарадиган бўлади.

Шу йил Сурхондарёнинг сўл соҳилида ташкил қилинган ихтисослаштирилган учта совхознинг пахта далаларига сув оқа бошлади. «Узгипроводхоз» институтида қўриқ массивдаги 12 минг гектар ерни ўзлаштириш лойиҳаси тайёрланмоқда.

БУХОРО УЗУМЛАРИ

Бухоро воҳасида районлаштирилган хўраки узум навларини узишга киришилди. «Узплодоовощвинпром» аграр-саноат бирлашмасининг бу ердаги ихтисослаштирилган совхозлари Навоий, Зарафшон, Учқудуқ савдо тармоқларига узум жўната бошладилар. «Галаосиё» совхоз-заводининг токзорларида «Венгер мускати», «Баян ширей», «Алеатико» навли узумлардан мўл ҳосил етиштирилмоқда. Бу совхоз-заводда саноатбоп токзорлар 260 гектардан зиёд ерни эгаллайди. Деҳқонлар токзорларнинг ҳар гектаридан 200 центнерга етказиб узум олишга қарор берганлар.

Республиканинг бошқа хўжаликлари ҳам пишиб етилган узумларни узишга киришдилар. Юбилей йилида давлат «Узплодоовощвинпром» бирлашмасига қарашли совхозларнинг ўзидангина 180 минг тонна мева олади.

ПАКЕТЛАРДА СУТ

Наманган сут-ёғ заводида жорий этилган янги автомат конвейеридан дастлабки маҳсулот олинди. Наманган магазинларининг пештахталарида қоғоз пакетларда пастеризация қилинган сут сотила бошланди. Қуйиш-упаковка қилиш линияси бир кунда 5 мингтага қадар қоғоз пакетда сут беради.

ЁШЛАР КАФЕСИ

Бухородаги ип-газлама комбинатининг аҳоли яшайдиган шаҳарчасида ёшлар кафеси дастлабки меҳмонларни қабул қилиб олди. Уни қуриш ва жиҳозлашда ёш тўқимачилар актив қатнашдилар. Ахир бу кечки пайтда дам олинадиган ўзига хос клубдир: бу ерда дўстлар билан қаҳва ичиш, музика тинглаш, танца тушиш мумкин.

(ЎзТАГ).

Болгария ишчи ва инженерларининг катта отряди бир неча йиллардан бери Коми АССР ўрмонларида меҳнат қилишяпти. Бу ерда совет лойиҳалари бўйича, совет мутахассисларининг ёрдамида учта йирик ўрмон-саноат хўжалиги ташкил этилган, замонавий посёлкалар қурилган.

СУРАТДА: болгариялик мутахассис Петр Антов (ўнгда) ва совет техниги Константин Цицерошин биргаликда Кослан ўрмон-саноат хўжалигида меҳнат қилишади.

ТАСС фотохроникаси.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

★ ПРАГА. Весили шаҳридаги (Жанубий Моравия) трубопрокат заводининг биринчи навбати қуриб битказилди. Завод Совет Иттифоқи учун қувурлар тайёрлаб беради. Руxланган ва пайвандланган қувурлар тайёрлаб чиқарувчи технологик линияларнинг машина-ускуналари синаб кўрила бошланди.

Келаси йили корхона тамомила битказилади ва ўшанда Совет Иттифоқига ҳар йили турли диаметрдаги 60 минг тоннадан зиёд қувур юбориб турилади.

★ БАҒДОД. Ироқ ҳукумати мамлакатнинг тез ривожланиб бораётган экономикаси учун ҳунар-техника кадрлари тайёрлашга катта эътибор бермоқда. Келаси ўқув йилида Ироқнинг ҳунар-техника мактабларига 20 минг ўқувчи қабул қилинади. Уларнинг кўплари ўқишни битириб чиққач, саноат корхоналарига ва қишлоқ хўжалик кооперативларига юборилади. Мамлакатда ёшларни меҳнат билан тарбиялаш мақсадида мактаб ўқувчилари ва студентлари учун учинчи, меҳнат семестри жорий қилинди. Шу ёз 10 мингдан ошиқ мактаб ўқувчилари ва студентлар мамлакатнинг қурилишларида ишлайдилар.

★ АММОН. Исроил уй-жой қурилиши министри Патт давлат радиоси мухбири билан қилган суҳбатида Исроил араблар билан олиб бориладиган тинч музокараларнинг натижалари қандай бўлишидан қатъий назар Жўлан тепаликларини Сурияга қайтариб бериш ниятида эмас, деган. Унинг сўзларига кўра, бундай қадам «номақбул ва қалтис» бўлур эмиш.

Министр янги кабинет босиб олинган Жўлан тепаликларида Исроилнинг мавжуд 20 та ҳарбийлаштирилган манзилларига қўшимча яна иккита янги манзил барпо этиш ниятида эканлигини яна бир бор тасдиқлади.

★ ЛИМА. Перу уй-жой ва коммунал қурилиш министрлиги аҳоли кенг табақаларининг уй-жой шароитларини яхшилаш борасида катта ишлар ўтказмоқда. «Пренса» газетасида эълон қилинган маълумотларга кўра, ҳозир мамлакатнинг турли районларида бир вақтда 4 мингга яқин уй қурилмоқда. Кўпгина олис департаментларда ҳам кўплаб уй-жойлар қурилмоқда. Давлат уй-жойлар қуришга 1177 миллион солдан ошиқ пул чиқарди.

Янги уй-жой массивларини барпо этиш планида мактаблар, магазинлар ва бошқа маиший муассасалар қуришни кўзда тутади.

(ТАСС).

БИЗ — СОВЕТ ХАЛҚИМИЗ

КАСБИМ БИЛАН ФАХРЛАНАМАН

МЕНДАН кўпинча: нима сабабдан қурувчилик касбини танлагансан, деб сўраб қолишади. Шунда мен берилган саволнинг жуда оддийлигини, лекин унга жавоб қайтариш эса анча қийин эканлигини тушунаман. Агарда менинг бешта ака-укамга шу саволни беришганда эди, уларнинг ҳар бири ҳам ўйламасдан туриб, жавоб қайтарган бўларди. Чунки, улар ҳам худди менинг сингилларим каби биринчи меҳнат фаолиятларини кабель заводидан бошлашган эди.

Бизнинг оиламиздагилар орасида бир мен — қурувчиман. Негадир мени заводлардаги цехлар ва у ердаги ранг-баранг станоклар эмас, қурилишда юқори қаватларга ғишт ва бетон қоришмалари етказиб берадиган кранлар қизиқтириб қолди.

Ёшлигимданоқ худди катталардек кичкинагина ғиштчалардан ҳар хил уйлар ясардик. Қумлардан эса ўйинчоқ уйлар қурардик. Балки ана шулар қурувчилик касбини танлашимга менда ҳиссиёт уйғотгандир. Мен қурилишга ишга келдим.

— Мана сенга мастерок ва ғишт, — деди ишга келганимнинг учинчи куни менга, бизнинг бригадиримиз Гулькос Афанасис. Ғишт теришни ўрган.

Ана шунда мен оғир ғиштни бир қўлим билан ушлаб биринчи бор ғишт теришга киришгандим. Шундан бери қўлимда қанчадан қанча ғиштлар ўтди ва терилди. Бир куни бизнинг бригадамиз қурган уйларни ҳисоблаб боришга қарор қилдик. Шунда олдинига бармоқларим билан ҳисобладим, кейинчалик бармоқлар ҳам камлик қилиб қолди. Чунки бутун бошли турар жой массивини қурдик.

Бизнинг бригадамиз Юнусобод массивида ишламоқда. Ана шу массивдаги биринчи турар жой биноларини ҳам биз қурганмиз. Ўшанда бу уйлар ўрнида узумзор боғлар бор эди. Ҳозир эса бутун бир шаҳарча қад кўтарди. Бу бизнинг партиямизнинг, ҳукуматимизнинг меҳнаткашларнинг уй-жойли бўлишига эришиши, ҳар бир инсоннинг СССР Конституциясининг янги лойиҳасида кўрсатилганидек уй-жойли бўлиш ҳуқуқига эга эканликларини билдиради.

Уй-жойли бўлиш... деган сўзларни 44-моддада ўқир эканман бизнинг бригадамиз қурган биринчи турар жой биносини эсладим. Нима учун ана шу уйни эсладим? Чунки биз қурувчилар 1966 йил Тошкент зилзиласидан сўнг ана шу бинони қургандик. Ўшанда ер силкиниб туришига қарамасдан ҳозирги 13-трамвайнинг айланасида — янги Черданцев массивида 48 квартирали турар жой биносини фойдаланишга топширгандик.

Шаҳримиз кўчаларида, бузилган деворлар атрофида қанчадан қанча палаткали шаҳарчалар қурилганди. Бу кўнгилсиз манзара қурувчиларни зарбдорларча меҳнат қилишга отлантирди. Ўшанда смена топшириқларини ортиғи билан адо этиш ҳар биримизнинг оддий иш нормамиз бўлиб қолди. Тошкентдаги офатга барча мамлакат иштирок этди. Мамлакатимизнинг турли бурчакларидан келган минглаб қурувчилар «Зилзиладан зарар кўрган ҳар бир киши учун ҳамма қулайликларга эга бўлган уй қуриб берамиз» деган шиор билан меҳнат қилишиб, янги турар жой массивларини бунёд этишарди.

Бу совет қонунларини ҳаётда, қарор топиши — СССР Конституциясининг янги лойиҳасида кўрсатилганидек «СССР гражданлари уй-жойли бўлиш ҳуқуқига эгадирлар», деб ёзилган қисқа иборанинг ҳақиқий эканлигининг ифодасидир.

Ҳамма талабларга тўла жавоб берадиган обод, замонавий квартиралар қуриб бериш бугунги куннинг талабидир. Шунинг учун ҳам биз қурувчиларнинг асосий вазифамиз ишни белгиланган муддатда топшириш билан қурилишнинг сифатли бўлишига эришишдир. Бу масалаларни депутатлик бурчим сифатида бажаришим лозим. Биз депутатлар сайловчилар илтимоси ва наказларини бажариб, турар жой биноларини назорат қиламиз. Пенсионер, Улуғ Ватан уруши инвалидларининг квартира олишлари ва уйларини ремонт қилишларига ёрдам берамиз. Қурувчиликдаги билимим ва тажрибам бу жамоатчилик ишини кўнгилдагидек бажаришимда менга қувонч бахш этади.

Бир-биридан кўркам бинолар қад кўтариши билан янги массивлар бунёдга келмоқда. Бизнинг бригадамиз Юнусободдаги В—1 микрорайонида тўрт қаватли турар жой биносининг пойдеворини ўрнатмоқда. Кўп ўтмасдан бу биноларда ҳамшаҳарларимиз уй тўйларини ўтказишади.

А. НАЗАРОВ,
«Главташкентстрой» 4-трестига қарашли 4-қурилиш бошқармасининг комплекс бригада бошлиғи, «Ҳурмат белгиси» ордени кавалери, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати.

ҲАЁТИМИЗНИНГ АСОСИЙ ҚОНУНИ

СССР Конституциясининг лойиҳаси умумхалқ муҳокамасида

ОКТЯБРЬ ҒАЛАБАЛАРИ ПОСБОНЛИГИДА

ҚУРОЛЛИ кучларимиз умумхалқ меҳри, беқиёс ғамхўрлик билан қуршаб олинган. Владимир Ильич Ленин, Коммунистик партия томонидан Улуғ Октябрь ғалабаларини ҳимоя қилиш мақсадида ташкил қилинган Қуролли Кучларимиз уруш йилларида даҳшатли синовдан ўтди ва ҳозир коммунизм бунёд этаётган ватанимизни, тинчлик ва социализмни ҳушёрлик билан қўриқламоқда.

Меҳнаткашлар депутатлари Советлари, деб ёзган эди В. И. Ленин «Ишчи ва деҳқон қуролли кучларни яратади, бу куч эски доимий кучга ўхшаб халқдан ажраб қолмайди, балки у билан мустаҳкам боғлиқ бўлади, ҳарбий жиҳатдан бу куч аввалгисига нисбатан таққослаб бўлмайдиган даражада қудратли бўлади...»

Армия ва халқнинг бирлиги давр синовидан ўтди. Совет Қуролли Кучлари ўзи ташкил этилган дастлабки кундан бошлаб революция ғалабалари, халқнинг тинч-бунёдкорлик меҳнатини кўз қорачиғидек асрашдек шарафли вазифани бажариб келмоқда.

Ҳозир амалда бўлган Конституция қабул қилинганидан кейин ўтган 40 йил давомида мамлакатимиз ҳаётида катта ўзгаришлар юз берди. Буюк ўзгаришлар Совет Иттифоқининг халқаро обрўсини оширди. Шунингдек, жаҳон миқёсида ҳам катта социал-сиёсий ўзгаришлар юз берди. Пролетариат диктатураси давлати ўсиб умумхалқ давлатига айланди. Бинобарин, умумхалқ давлатининг шунингдек, унинг Қуролли Кучларининг функцияси ҳам ўзгарди. Буларнинг ҳаммаси СССР янги Конституциясининг лойиҳасига биринчи марта киритилган «Социалистик Ватанни ҳимоя қилиш» бобида ўз ифодасини топган.

Пролетариат диктатураси органи бўлган Қуролли Кучларимиз энди умумхалқ давлатининг органи бўлиб қолди. Бу билан партия VIII съезди қарорларида олдиндан белгиланган вазифалар тўла бажарилишига эришилди. Унда давлатимиз синфий хусусиятини йўқотиши билан бир вақтда армия ҳам синфийлик хусусиятини йўқотади. У туб маънода умумхалқ армиясига айланади, чунки социалистик жамиятда қулоқлар, эксплуатация қилувчилар ва бошқа текинхўр шахслар бўлмайди, деб ёзилган эди.

Совет Қуролли Кучларининг умумхалқ хусусиятининг моҳияти шундан иборатки, социал келиб чиқиши, миллати, эътиқодидаги фарқлардан қатъий назар социалистик Ватанни ҳимоя қилиш, Армия сафида хизмат қилиш ҳар бир совет кишисининг муқаддас бурчи, шарафли вазифасидир.

Мамлакатимизда юз берган чуқур социал-сиёсий ўзгаришлар совет Қуролли Кучларининг социал табиатида ҳам, шунингдек, унинг хизмат мақсадида ҳам катта ўзгаришлар юз беришига олиб келди. СССРда социализмнинг тўла ва узил-кесил ғалаба қилиши билан совет Қуролли кучларининг синфлар ўртасидаги муносабатни тартибга келтириш роли барҳам топди. Яъни улар ўзларининг дастлабки асосий ички функцияларини йўқотишди. Ҳозирги вақтда совет Қуролли Кучларининг бутун қудрати ташқи муҳитга, империалистик агрессорларга қаратилган. Бу нарса КПСС программасида алоҳида уқтириб ўтилган. Программада таъкидланишича, ички тараққиёт нуқтаи назаридан қараганда биз ҳозир армияга муҳтож эмасмиз.

Социалистик мамлакатнинг Қуролли Кучларини сақлаб қолинишига босқинчилик урушларининг манбаи бўлган империализмнинг яшаб келаётганлиги сабаб бўлмоқда. Жаҳонда ўзаро кучлар нисбатининг социализм фойдасига ҳал бўлаётганлиги, Совет Иттифоқи ва қардош социалистик мамлакатларнинг ўзаро ҳамкорликда ўтказаётган ташқи сиёсатлари натижасида халқаро кескинликни юмшатиш соҳасида маълум силжишига эришилди. Бироқ, халқаро кескинликни юмшатиш ишига реакцион империалистик кучлар қаттиқ қаршилик кўрсатишмоқда.

Империализмнинг агрессив ниятлари биринчи навбатда қуролли кучларни ва қуролланишни муттасил ўстириб бориш, тотал милитаризацияга интилиш, жуда катта ҳарбий харажатларда кўринмоқда. Бу соҳада Америка Қўшма Штатлари етакчи роль ўйнамоқда. Бу мамлакатнинг бу йилги ҳарбий харажати деярли 113 миллиард долларни ташкил этди. Келгуси молия йилида эса уни яна 5—7 миллиард долларга кўпайтириш мўлжалланмоқда. Американликлар МХ типидаги ракета, нейтрон бомбаси, қанотли ракета, В—1 бомбардимончи самолёти сингари янги стратегик қуролларни яратиш ва ишлаб чиқишни кенг кўламда давом эттиришмоқда. Шунингдек, пекинлик раҳбарлар ҳам жаҳонни урушга тортиш сиёсатини амалга оширишмоқда.

Шунинг учун ҳам совет Қуролли Кучларининг жанговар тайёргарлигини кучайтириш ва мамлакатимиз мудофаа қудратини мустаҳкамлаш объектив зарурат бўлиб қолмоқда. Бу айни пайтда коммунизм бунёд қилишга кенг шароит яратмоқда, ва жаҳонда тинчликни сақлаш ишига муҳим ҳисса бўлиб қўшиляпти. Коммунистик партия социалистик Ватан мудофаасини, СССРнинг мудофаа қудратини мустаҳкамлашни бутун совет халқи партиянинг муқаддас бурчи деб ҳисоблайди. **СССР янги Конституциясининг лойиҳасида бу нарса қуйидагича: «Социалистик Ватанни ҳимоя қилиш давлатнинг энг муҳим функциясидир, бутун халқишидир»** деб ифодаланган.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитетининг октябрь (1976 йил) Пленумида сўзлаган нутқида «Мамлакат Қуролли Кучларни бундан буён ҳам юксак даражада сақлаш, совет жангчиларини доимо энг замонавий қурол-яроғ билан таъминлаш, бу билан империалистлар ҳисоблашадиган бўлишига эришиш — халқ олдидаги бизнинг бурчимиздир, биз бу бурчимизни муқаддас билиб бажо келтирамиз» деб айтган эди. Қуролли Кучларни зарур бўлган анжомлар билан таъминлаб туриш борасида айтилган бу қатъий фикр Конституция лойиҳасининг 32-моддасида ёрқин ифодаланган.

Конституция лойиҳаси марксча-ленинча назария, партия программаси ва КПСС XXV съезди қарорларидан келиб чиқиб умумхалқ давлатининг мудофаа соҳасидаги вазифалари ва унинг ҳарбий ташкилотининг принципларини белгилаган. Ўртоқ Л. И. Брежнев Конституция лойиҳаси тўғрисидаги докладида лойиҳа совет қонунларини янгилаш ва такомиллаштириш соҳасида ҳозиргача ўтказилган ишларга ҳам таянади ва шу жиҳатдан қилинган ишларни якунлайди, деб уқтирган эди. Бу борада ҳарбий қонунчиликда ҳам анча ишлар амалга оширилди. 1967 йилнинг 12 октябрида «Умумий ҳарбий бурчлар тўғрисида» СССРнинг Қонуни қабул қилинди. Унда социалистик Ватан мудофаасини ташкил қилиш ишлари партия талабига биноан ўзгартирилди. Янги ҳарбий Уставларнинг қабул қилиниши ҳарбий қурилиш соҳасида ўтказилган муҳим қонунчилик тадбири бўлди. Унда мамлакатимизда ва Қуролли Кучларда бўлган барча ўзгаришлар ҳисобга олинган. У ҳарбий фан ва илғор тажриба ютуқларига асосланган. «Умумий ҳарбий бурчлар тўғрисидаги» СССР Қонуни ва СССР Қуролли Кучларининг Уставларининг ҳар бир моддаси СССР янги Конституциясининг лойиҳасида ифодаланган принципларни ҳисобга олган ҳолда тузилган.

Мамлакатимиз асосий Қонунининг лойиҳаси умумхалқ давлатининг мудофаа соҳасидаги мақсад ва принципларини белгилаб берган. У социалистик Ватанни ҳимоя қилиш давлат халқининг муқаддас вазифаси эканлигини алоҳида уқтиради. СССР Конституциясининг лойиҳаси социалистик Ватанни ҳимоя қилиш умумхалқ давлати ва ҳар бир СССР гражданининг муқаддас бурчи эканлигини равшан кўрсатиб берган. Умумий ҳарбий хизмат социалистик Ватанни ҳимоя қилиш, совет халқининг тинч меҳнати, давлатнинг суверенитети ва территориал бутунлигини ҳимоя қилиш мақсадида ташкил қилинган. Совет Қуролли Кучларининг вазифаси ҳамиша ҳушёр туриш, лозим бўлиб қолган тақдирда ҳар қандай босқинчига дарҳол зарба беришдан иборатдир. Ўз халқининг орзу-умидлари ва мақсадлари билан яшайдиган совет жангчилари зарур бўлиб қолган тақдирда халқ хўжалигининг исталган соҳасига боришга тайёрдирлар.

Коммунистик партия атрофига мустаҳкам жипслашган армия ва флотнинг жангчилари бутун совет халқи қатори унинг ички ва ташқи сиёсатини якдиллик билан маъқулламоқдалар. КПСС XXV съезди, КПСС Марказий Комитетининг май (1977 йил) Пленуми қарорларидан илҳомланган совет жангчилари Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш, партия томонидан ўзларининг олдига қўйилган масъулиятли вазифа — совет халқининг ижодкорлик меҳнати, жаҳонда тинчликни сақлашнинг посбони бўлишдек муқаддас вазифани шараф билан уддалашга бор маҳорат ва билимларини сарфламоқдалар.

С. ЭРГАШЕВ,
Ўзбекистон ССР Ҳарбий комиссари, генерал-майор.

БИР ОИЛА БЎЛИБ

СССР янги Конституцияси лойиҳаси корхонамиз меҳнаткашлари томонидан қизғин маъқулланмоқда. Коммунистик партиянинг олий мақсади ҳамиша совет халқининг моддий ва маънавий турмуш даражасини юксалтириш билан бирга унинг меҳнат ва турмуш шароитини янада яхшилашдир. СССР янги Конституцияси лойиҳасининг 23-моддасида таъкидланишича: **«Давлат меҳнаткашларнинг меҳнат ҳақи, реал даромадлари даражасини меҳнат унумдорлигининг ўсишига қараб кўтариш йўлини оғишмай амалга ошираверади. Жамият аъзоларининг эҳтиёжларини тағин ҳам тўлароқ қондириш мақсадида ижтимоий истеъмол фондлари вужудга келтирилади. Давлат жамоат ташкилотларининг ва меҳнат коллективларининг кенг иштироки билан шу фондларни кўпайтиришни ва одилона тақсимлашни таъминлаб туради».**

Ҳозир корхонамиздаги барча ҳайдовчилар зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини бажаришда бир-бирларига намуна бўлишмоқда. Менинг бригадамда ҳам саккиз киши ишлайди.

Бригадамиз азаматлари шонли Октябрнинг 60 йиллигини меҳнатда улкан ютуқлар билан кутиб олишга аҳд қилиб, юбилей кунигача тўрт йиллик планни бажариш учун астойдил ишламоқда. Бригадамдаги ҳайдовчиларнинг кўпчилиги ўзимнинг шогирдларим. Ж. Қўчқорбеков, А. Андросов каби пешқадамлар бундан ўн йил муқаддам биринчи бор машина рулига ўтиришганди. Ҳозир улар автохўжалигимизнинг илғорлари саналади. Ана шу пешқадамлар ғайрати туфайли корхонамиз ярим йиллик планни 25 июнда бажариб, пландан ташқари 50 минг тонна юк ташишга эришди.

Ҳозир автобазамиздаги, барча ҳайдовчилар ўнинчи беш йилликнинг иккинчи йили планини 15 декабрда бажариб, пландан ташқари 100 минг тонна юк ташиш учун меҳнат қилишмоқда.

Г. МЕЗНИКОВ,
шаҳар марказлашган усулда юк ташиш трестининг 127-автобазаси ҳайдовчиси, «Ҳурмат белгиси» ордени кавалери.

МЕҲНАТКАШЛАР ТАКЛИФ ҚИЛМОҚДАЛАР

Республика шаҳар ва қишлоқларида сиёсий активлик ва меҳнат ғайрати жўш урган бир вазиятда СССР Конституцияси лойиҳаси муҳокама қилинмоқда. Меҳнаткашлар ана шу муҳим ҳужжатни қизғин маъқуллаб, Конституция лойиҳасини ишлаб чиқишга ўртоқ Л. И. Брежнев қўшган улкан ҳиссани алоҳида таъкидлаб ўтмоқдалар.

Ишчилар, зиёлиларнинг намояндалари ана шу ҳужжатни муҳокама қилиш давомида СССР Конституцияси лойиҳасига айрим ўзгартиш ва қўшимчалар киритишни таклиф қилмоқдалар. Бу таклифларнинг ҳаммасини Ватанимиз равнақи тўғрисидаги ғамхўрлик, КПСС XXV съезди белгилаб берган тарихий вазифаларни муваффақиятли равишда амалга ошириш иштиёқи тақозо этмоқда.

Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг фрезерчиси Н. М. Басанец ўз коллективида бўлиб ўтган йиғилишда сўзга чиқиб, «Совет кишиларининг эркин меҳнати ижтимоий бойликни кўпайтириш, халқнинг ва ҳар бир совет кишисининг фаровонлигини ошириш манбаидир» сўзлари билан бошланган лойиҳанинг 13-моддасига алоҳида тўхталиб ўтди. **Илғор ишчининг фикрича, меҳнат таърифига «эркин» сўзидан кейин «ҳалол» сўзи қўшиб қўйилиши керак.**

Фалсафа фанлари кандидати В. Степанов 24-моддадаги СССРда ишлаб турган ва ривожланаётган давлат системаларининг рўйхатини кенгайтириш зарур деб ҳисоблайди. **У соғлиқни сақлаш** сўзларидан кейин **«жисмоний тарбия»** сўзларини қўшиб қўйишни таклиф этади.

Тошкент шаҳридаги 2-поликлиника бош врачи Х. А. Зоҳидова совет кишиларининг соғлиқни сақлаш ҳуқуқига эга эканлиги ҳақида ҳикоя қилувчи 42-моддани бирмунча кенгайтиришни таклиф этади. У таклиф қилган тузатишнинг мазмуни қуйидагича: **«СССР гражданлари ўз соғлиғи ва жамият бошқа аъзоларининг соғлиғи тўғрисида қайғуриши лозим».**

Тошкент медицина институтининг доценти, район Советининг депутати Т. А. Дамиановнинг диққат-эътиборини СССР гражданлари уй-жойли бўлиш ҳуқуқига эга эканликлари ҳақидаги 44-модда ўзига жалб этди. У мазкур моддага **«Давлат уй-жой фондини сақлаш учун совет гражданларининг масъулияти оширилсин»** деган сўзларни киритишни зарур деб ҳисоблайди.

СССР Конституцияси лойиҳаси умумхалқ муҳокамасининг қатнашчилари Асосий Қонуннинг ёшларга, ёш авлодни тарбиялашга бағишланган бўлимларига кўпроқ эътибор бермоқдалар. Тошкентдаги 176-мактаб директори, Фрунзе район Советининг депутати Т. Г. Филенко 66-модданинг ғоят муҳим аҳамиятга эга эканлигини кўрсатиб ўтади. Бу моддада шундай дейилган: «СССР гражданлари болаларни тарбиялаш тўғрисида ғамхўрлик қилиши, уларни ижтимоий фойдали меҳнатга тайёрлаш, социалистик жамиятнинг муносиб аъзолари қилиб ўстириши шарт». Т. Г. Филенко бу моддани **болалар тарбияси учун ота-оналарнинг масъулиятини ошириш тўғрисидаги қоида билан тўлдиришни зарур** деб ҳисоблайди.

(ЎзТАГ).

Тошкентдаги асбобсозлик заводининг тоблаш цехида қардош Вьетнамдан келган бир группа ёшлар деталларни юқори даражада қиздириб тоблаш жараёнини пухта эгалламоқдалар. Цехдаги тажрибали ишчилар уларга ана шу жараённинг сирларини кунт билан ўргатишяпти.

СУРАТДА: цехнинг илғор тобловчиси коммунистик меҳнат зарбдори Қўчқор Ҳидиров шогирди Фан Тхан Тан билан.

М. Нуриддинов фотоси.

Йиллик план — муддатидан илгари

МАЖБУРИЯТЛАР ИЗИДАН

Киров ва Собир Раҳимов районлари мусобақаси

КЎП, СИФАТЛИ, АРЗОН

«Узбектекстильмаш» ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош корхонаси «Ташкенткабель», В. И. Ленин номли электрон-техника заводлари партия ташкилотларининг ишлаб чиқаришдаги қўшимча резервларни қидириб топиб фойдаланиш ҳамда уларни юбилей йили социалистик мажбуриятларининг муддатидан илгари бажарилишига хизмат қилдириш бўйича тадбирлари Киров ва Собир Раҳимов районлари меҳнат коллективларида катта қизиқиш уйғотди. Жойларда шаҳарнинг илғор корхоналаридан намуна олиб, ишлаб чиқариш резервларини қидириб топиш ва улардан актив фойдаланиш бўйича штаблар тузиляпти. Ҳозир коллективларда биринчи ярим йилликка якун ясалаётганда илгари қабул қилинган мажбуриятларни муддатидан илгари бажариш бўйича меҳнат беллашуви кучаймоқда, илғорлар ва ишлаб чиқариш новаторлари тажрибасини кенг ёйиш бўйича, қолоқларга амалий ёрдам кўрсатишни таъминлаш бўйича мактаблар ташкил этилмоқда. Бунда меҳнатни ташкил этишни янада яхшилашга, ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишга, тежамкорлик режимини кучайтиришга, оз маблағ сарфлаб, кўплаб маҳсулот ишлаб чиқарилишини таъминлашга зўр эътибор берилмоқда.

Районлардаги корхоналарда бу йўналишда илгари ҳам ишлар қилинганди. Ҳозир у анча изчил характерга эга бўлиб қолди.

Йилнинг биринчи ярмидаги социалистик мусобақанинг асосий якуни нимадан иборат? Саноат корхоналарининг коллективлари мажбуриятга қўшимча қарийб 1,2 миллион сўмлик маҳсулот бердилар. Районлардаги барча заводлар, фабрикалар, бирлашмалар план топшириқларини бажардилар, сўнгги ойда қолоқ участкалар ва бригадалар сони анча камайди.

Меҳнатни ташкил этишни такомиллаштириш, янги техникани жорий этиш, ускуналарни модернизациялаш бўйича тадбирлар амалга оширилганлиги ҳам ўз самарасини берди. Жумладан, Киров райони корхоналарида ишлаб чиқариш ҳажмининг меҳнат унумдорлигини юксалтириш эвазига ўсиши 98,6 процентни ташкил этди. Айнан техникадан, бутун машина паркидан актив фойдаланиш, меҳнат унумдорлигини ошириш, харидорбоп буюмлар ассортиментини янгилаб бориш туфайли тўқимачилик-галантерея фабрикаси, экскаватор ремонти заводи, металл фурнитуралар заводи, тошни қайта ишлаш комбинати ва бошқа корхоналар сўнгги йилда маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация қилиш ҳажмини 10—30 процентга оширдилар.

Яна бир характерли деталь, районларнинг кўпгина корхоналари ишлаб чиқариш графигидан 1—3 ҳафта илгарилаб, ярим йиллик планни муддатидан илгари бажардилар. Булар қаторида «Ўртоқ» кондитер фабрикаси, тамаки, тўқимачилик-галантерея, кўн-галантерея фабрикалари, дурадгорлик буюмлари заводи, «Турист» ишлаб чиқариш-маиший комбинати, ирригация бўйича Давлат махсус конструкторлик бюроси, 3-босмахона каби корхоналар бор. Бу корхоналар 3-квартал учун деталлар ва узелларнинг анча запасига эга бўлиб қолдилар. Бу Улуғ Октябрь шарафига қабул қилинган топшириқни муддатидан илгари бажариш имконини беради.

Шу билан бирга тежамкорлик режимини кучайтиришга етарли эътибор берилмаяпти. Буюмлар ишлаб чиқаришда ортиқча маблағ сарфлаб юборилади.

Жумладан, асбобсозлик заводи, 5-ғишт заводлари бошқармаси, ёғочни қайта ишлаш комбинати, «Тошкент» ёғочни қайта ишлаш бирлашмаси каби корхоналар маҳсулот таннархининг қимматлашиб кетишига йўл қўйдилар. «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Ташигрушка» фабрикаси, тажриба ипак йигирув фабрикаси, «Главташкентстрой»нинг «Промэнерго» корхонасида ўртача иш ҳақининг ўсиши ҳар бир ишчи ҳисобига иш ҳақининг ўсишидан анча юқори.

Ишнинг манфаатлари корхоналарда тежамкорлик режимини кучайтириш, оз маблағ сарфлаб, кўп ва сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришни тақозо этади. Ички резервларни аниқлаб, ишга солиш учун оммавий юриш бошлаган корхоналарда, барча участкаларда моддий воситалардан омилкорлик билан фойдаланиш диққат марказида туриши лозим. Бу юксак мақсадга эришишнинг — Октябролди социалистик мажбуриятларини муддатидан илгари бажаришнинг муҳим омилидир.

КОРХОНАЛАР ВА ТАШКИЛОТЛАРНИНГ 1977 ЙИЛНИНГ БИРИНЧИ ЯРИМ ЙИЛЛИГИДА ХЎЖАЛИК—ИҚТИСОДИЙ ФАОЛИЯТИНИНГ АСОСИЙ КЎРСАТКИЧЛАРИ, МУСОБАҚА ЯКУНЛАРИ	Киров райони: Мажбуриятда кўзда тутилгани	Киров райони: Аслида	Собир Раҳимов райони: Мажбуриятда кўзда тутилгани	Собир Раҳимов райони: Аслида
Маҳсулот реализацияси бўйича планнинг бажарилиши (процентларда)		104,1		104,3
Планга қўшимча реализация қилинган маҳсулот (минг сўм ҳисобида)	3648	4351	3252	3747
Ишлаб чиқариш умумий ҳажмининг ўсиш суръати (процентларда)		107,2		108,0
Ўтган йилнинг шу даврига нисбатан меҳнат унумдорлигининг ўсиш суръати (процентларда)		107,1		106,8
Меҳнат унумдорлигини ўстириш ҳисобига ишлаб чиқариш ҳажмининг ўсиши (процент ҳисобида)		98,6		86,3
Маданий-маиший буюмлар ишлаб чиқариш (процент ҳисобида)		109,9		104,4
Ўтган йилнинг шу даврига нисбатан маданий-маиший буюмлар ишлаб чиқаришнинг ўсиш суръати (процентларда)		128,3		111,7
Янги ишланган ва ўзлаштирилган буюмлар, моделлар, фасонлар (миқдори)	50	52	60	63
Сифат белгисига аттестациядан ўтказишга тақдим этилди.	4	6	2	5
Реализация қилинган маҳсулотнинг умумий ҳажмида Сифат белгиси билан ишлаб чиқарилган ва реализация қилинган буюмлар (процент ҳисобида)	10,0	11,5	1,5	9,3
Тежаб қолинди:				
қора ва рангли металлар (тонна)	100	125	250	300
ёнилғи (тонна)	120	120	250	320
электр қуввати (минг киловатт-соат)	400	410	700	930
Янги ўрнатилган ускуналар (миқдори)	80	82	100	124
Беш ойда фойдаланишга топширилди:				
а) турар жой майдони (минг кв. метр).	—	11,6		9,6
б) мактабгача болалар муассасалари: Ўринлар сони.	—	—	—	560
Н. Злобиннинг бригада пудрати методи бўйича ишлаётган бригадалар сони	8	8	23	23
Қишлоққа оталик ёрдами (минг сўм ҳисобида)	200	208	200	200
«Бир беш йилликда — икки беш йиллик топшириғини бажарамиз» шиори остида мусобақалашаётганлар (одам миқдори)	150	165	300	300
«Беш кунлик топшириқни — тўрт кунда бажарамиз» шиори остида мусобақалашаётган бригадалар (одам миқдори).	1600	1610	7.450	7.460

ТО Справкалар бюроси

ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

Ж. ЭГАМБЕРДИЕВ: Мен кафолат муддати тугамаган телевизоримни ательега олиб борган эдим. Мастерлар «Телевизор заводдан чиққанида ва магазиндан сотиб олганингизда соз бўлган, у нотўғри фойдаланиш оқибатида бузилган, бундай нуқсонларни тузатиб бериш кафолот доирасига кирмайди», деб жавоб беришди. Уларнинг шу гапи тўғрими?

Жавоб: Агар кафолот муддати бўлган буюм нотўғри сақлаш ёки ундан нотўғри фойдаланиш оқибатида бузилган ва шикастланган бўлса, у алмаштириб ҳам, ремонт ҳам қилиб берилмайди. Буюмни сотиб олган киши ва уни маълум муддат ичида ремонт қилиб бериш кафолоти юкланган устахона ўртасида келишмовчилик чиқиб қолган ҳолларда шу буюмнинг нуқсони ҳақида товарлар экспертизаси бюроси қатъий хулоса чиқаради. Эксперт ўтказишни устахона ташкил қилади. Бунинг учун сарф қилинган ҳаражатларни эса айбдор томон тўлайди.

* * *

Ғ. МУРОДОВ: Магазин ва ошхоналарда шикоят ва таклифлар дафтари қандай сақланади? Унга бирор киши фикрини ёзмоқчи бўлганда шу ташкилот маъмуриятига ўзининг ким эканлигини кўрсатувчи бирон бир ҳужжат кўрсатиши керакми?

Жавоб: Корхоналарда шикоят ва таклифлар дафтари аҳоли кўзига ташланиб турадиган жойда сақланади.

Универмаг ва бошқа бўлимлардан ташкил топган магазинларнинг ҳар бир бўлимида алоҳида шикоят ва таклифлар дафтари бўлади. Шунингдек, йирик умумовқатланиш корхоналарининг ҳар бир хизмат кўрсатиш залида ҳам ана шундай дафтар бўлади. Ўз-ўзига хизмат кўрсатиш магазинларида бундай дафтар ҳисоб-китоб қилинадиган жойда, павильон, киоск, автолавкаларда эса кўзга ташланиб турадиган жойда сақланади ва улар лозим бўлиб қолган ҳолларда ҳеч қандай гап-сўзсиз харидорларнинг қўлига тутқазилади.

Шикоят ва таклифлар дафтарига ўз фикрини ёзмоқчи бўлган харидор ва хўрандага шароит яратилган бўлиши керак. Яъни стол, стул, ручка ёки қалам бўлиши лозим. Дафтарга ўз мулоҳазаси, таклифи, танқидий фикрини ёзмоқчи бўлган кишидан бирон бир ҳужжат талаб қилиш тақиқланган.

КЎЧА ТАСОДИФЛАРГА ТЎЛА

ГАИ АХБОРОТИ

Кечки соат еттида Шомаҳмудов кўчаси бўйлаб соатига 40 километр тезликда 30— 36 ТНЖ «ГАЗ—51» автомашинаси борарди. Асқар Нурматов бошқариб бораётган бу машина олдидан кутилмаганда бир бола чиқиб қолди. Ҳайдовчи дарҳол тормозни босди ва машинани ўнг томонга буришга ҳаракат қилди. Шунга қарамасдан машина ўз инерцияси билан ҳаракатни давом эттирди. Натижада бола шикастланди. 38-ўрта мактабнинг биринчи синф ўқувчиси Ғани Мақсудов мия қалқиши ва сон суягининг синиши билан 17-шаҳар касалхонасига ётқизилди.

Текшириш натижасида ҳайдовчининг бегуноҳлиги аниқланди. Боланинг оғир жароҳат олишига унинг кўчанинг серқатнов қисмида ўйнаши сабаб бўлган. Ғанининг дўсти Баҳодир ҳам ана шундай сабаб туфайли жароҳатланди.

ШАВҚАТИМ — ШОНИМ — ОТАМ

Боғчанинг соя-салқин ҳовлисида, қумлик устида болакайлар ўйнаб ўтиришибди.

— Мен уй солдим,— дейди майкачан болакай мақтаниб. — Қара, икки қаватли. Менинг адам қурувчилар. Йигирма қаватли уй қурадилар.

— Менинг дадам инженерлар, — дейди сичқоннинг думидек бантиги ечилиб, сочи диккайиб қолган қизалоқ.

Сочи пешанасига тушган Тоҳиржон қумдан ҳоммомпиш ясар экан, ниҳоятда хотиржам товушда хабар қилади:

— Менинг дадам пиянистa.

У бу гапни мутлақо бепарволик билан, маънисига ўзи ҳам тушунмай айтади. Атрофдаги болакайлар ҳам бу сўзнинг маънисини бири тушунади, бири тушунмайди. Улар хотиржам ўйинларини давом эттиришади. Улар ҳеч нимани билишмайди. Ўзларидан нарироқда турган одамнинг, ҳозиргина болакай тилга олган ўша «пиянистa» дадасининг бутун вужуди алғов-далғов бўлиб кетганидан хабарлари йўқ.

Йўқ, бу одам ичкиликбоз эмас. Деярли ҳар куни келиб Тоҳиржонни боғчадан олиб кетади. Уйда унинг аясига кўмаклашади. Тоҳиржон ҳам дадасини жонидан яхши кўради. Фақат дадаси билан аясининг тез-тез баҳслашиб турганлари ёмон. Мана, бир неча кундан буён аяси дадасини пиянистa деб атайди. Шу гап Тоҳиржоннинг хаёлига ўрнашиб қолди. Аслида дадаси кўп ичмайди. Ўтган ҳафтада дадасининг ишхонасида зиёфат бўлди. Пенсияга чиқаётган кекса аёлни тантана билан кузатиб қўйиш учун меҳмондорчилик қилишди. Ҳамма беш сўм — беш сўмдан пул йиғди. Дадаси ҳам ҳамма қатори беш сўм берди. Кекса бухгалтерга совғалар беришди. Ўша куни дадаси уйга кечикиб келди. Озгина ичган ҳам эди. Аясининг жаҳли чиқди. Кечикиб келгани учун, бунинг устига ичгани учун, айниқса одатдагидан беш сўм кам бергани учун аяси тутоқиб кетди. Нега деганда дадаси неча сўм ойлик олса ҳаммасини аясига келтириб берарди-да. Аяси эса ҳар куни унга йўлкира учун бир сўм — бир сўмдан бериб юрарди. Ўша куни аяси дадасини пиянистa деб атади. Қизиқ, эртасига дадаси яна кечикиб келди. Бунинг устига яна ичиб келди.

Тоҳиржон бунинг сабабини билмасди. Аслида бундай бўлганди. Дадаси хизмат юзасидан командировкага тез-тез бориб турарди. Бир гал Марғилонга борганида ўша ердаги комбинатда ишлайдиган бир киши билан дўстлашиб қолди. У киши ҳам инженер бўлиб ишлар экан. Ўша одам дадасини роса меҳмон қилди. Энди эса шу киши иш юзасидан Тошкентга келиб қолди. Дадаси уйига ҳарчанд қистаса ҳам келмади, поездга билет олиб қўйган экан. Дадаси ўртоқларидан қарз олиб бўлса ҳам меҳмонни ресторанга олиб кирди. Кейин вокзалга кузатиб қўйди. Шу куни аяси «пиянистa» деган сўзни бир неча марта қайтарди. Кейин дадаси ҳам аясини қаттиқ сўкди. Тоҳиржон ухлаб қолганида ҳам икковлари жиққамушт бўлиб ётишган эди. Балки улар эртасига ярашиб кетишгандир. Лекин Тоҳиржоннинг кўнглида ўзи ҳам маъносига тушунмайдиган аллақандай ғашлик қолди. У авваллари дадасини жуда катта одам деб юрарди. Энди билса...

...Бундай воқеа ҳар бир оилада ҳам рўй бериши мумкин. Кўпчилик бунга эътибор ҳам бермайди. Лекин аслида ана шундай заҳарли томчилар йиғилиб-йиғилиб катта фожиага олиб келиши мумкин. Бир оилада худди шундай бўлди.

Омон ака лойиҳачи бўлиб ишларди. Хотини официантка эди. Оила ўзига тўқ яшар, Омон акадан кўра хотинининг топиш-тутиши кўпроқ эди. Шунинг учунми ҳарқалай Матлуба опа оилада ўзини анча эркин сезар, ўрни келиб қолса Омон акани турткилашдан қайтмасди. Уларнинг ягона қизчалари Лолахон дуркун бўлиб ўсди. Тенгдошлари ичида ажралиб турадиган бўлди. Кунлардан бирида Лола газетадан «Одам-амфибия» деган кинонинг номини ўқиб қолди. Ўшанда у ё тўртинчи, ё бешинчи синфда ўқир эди. У тушунмаган нарсасини дадасидан сўради.

— Амфибия нима, дада?

Омон ака энди жавоб бермоқчи эди, орага одатдагидек лўп этиб Матлуба опа аралашди.

— Даданг амфибияни тушунадими?

Омон ака амфибияни аъло даражада билар эди. Лекин гап шундаки, Матлуба опа кеча бу кинони кўриб келган эди. У эрини ҳақорат қилиш учун эмас, ўзининг билағонлигини кўрсатиш учун гапга аралашди. Омон ака индамай қўя қолди.

Яна бир гал Лола тирноғини бўяб келди. Омон аканинг жаҳли чиқди:

— Яна шунақа қиладиган бўлсанг, хафа қиламан. Мактаб ўқувчисига тирноғ бўяшни ким қўйибди!

Лола ҳиқиллаб йиғлай бошлади. Матлуба опанинг жони ачиб кетди.

— Қанақа қолоқ одамсиз. Тирноқ бўяса гигиена учун қилган. Ўзингиз медицинанинг кўчасидан ўтмаган қишлоқисиз-ку, тағин болани тергайсиз!

Омон ака бу сафар ҳам индамади. Негаки, бунақа пайтда она-бола бир томонга ўтиб олишини билар эди. Шундан кейин Лола тилла соат таққанида ҳам, кўзига сурма тортганида ҳам Омон ака аралашмайдиган бўлди. Аммо қизининг ҳаётидаги энг муҳим воқеада аралашди. Лола институтда ўқиб юрганида Матлуба опа уни узатиш ҳаракатига тушиб қолди. Ёши ўттизларни қоралаб қолган, ўзлари билан бирга ишлайдиган ошпаз бор экан... Омон ака тутақиб кетди.

— Бир айби бордирки шунча пайтгача оиласиз юргандир. Болани бахтсиз қилмоқчимисан?

Матлуба опа бобиллаб берди:

— Ақлингиз етмаган нарсага аралашманг! Ўн йилдан буён бирга ишлаймиз. Бу йигитнинг қанақалигини мен биламан. Ёши қанча катта бўлса, хотинини шунча ҳурмат қилади.

Омон ака «ақли етмаган» нарсага аралашмади. Тўй бўлди. Бир ҳафтадан кейин Лола бўшашиб уйга қайтиб келди. Куёв келиннинг устидан, келин куёвнинг устидан бочча-бочка мағзава ағдаришди. Матлуба опа яна Омон акага ёпишди.

— Ким айтади сизни ота деб! Шунақа пайтда нега аралашмайсиз?

Қизиғи шундаки, у бирон иш қилаётганида эрини чеккага чиқариб қўяр, иши чаппасига кетганида эса Омон аканинг оила бошлиғи эканлиги эсига тушиб қолар эди. Бу сафар ҳам шундай бўлди. Омон ака қизининг оиласини сақлаб қолиш учун катта бошини кичик қилиб куёвнинг олдига ялиниб борди. Аммо натижа чиқмади. Бир йилдан кейин уйда янги тўйга тайёргарлик бошланди. Бу сафарги куёв энди ўнинчи синфни битирган, Лоладан тўрт ёшар кичик йигитча экан. Омон аканинг ғаши келди.

— Қизингни иккинчи марта бахтсиз қиляпсан.

Бунга жавобан одатдаги дашномни эшитди.

— Ақлингиз етмаган нарсага аралашманг!

Аввалига Матлуба опанинг мўлжали тўғридек эди. Куёв бола Лолани ғоят ҳурмат қиларди. Аммо орадан маълум муддат ўтганидан кейин у Лолани тутиб олиб уришга киришди. «Сен мени алдаб тегиб олгансан», деб ҳақорат қила бошлади. Хуллас, бу савдолар шу билан тугадики, Лола қизчасини етаклаб яна уйига қайтиб келди. Ҳозир Омон ака ҳам, Матлуба опа ҳам пенсияда. Невараларини катта қилишяпти. Лола бўлса ота-онасининг гапини бир пақирга олмайди. Ота-она «ғинг» деса менинг қисматим учун сизлар жавобгарсиз, деб лўлилик қилади.

Хўш, нега шундай бўлди? Нима учун Лоладек келишган, эслихушли қиз шу аҳволга тушиб қолди. Бунинг сабаби битта эди. У оилада чуқур ҳурмат қиладиган, керак бўлса чўчиб турадиган одамнинг ўзи йўқ эди. Негаки оила бошлиғи сифатида отасининг ҳурмати йўқ эди. Бундай беҳурматликни аввало онаси бошлаб берганди. Мадомики оилада отанинг ҳурмати йўқми, болаларнинг тарбияси бузилиши жуда осон.

Биз оналарни беқиёс ҳурмат қиламиз. Она ҳаётнинг ижодкори эканини биламиз. Бу ҳақда кўп гапирамиз. Аммо подарнинг ҳурмати, оила бошлиғи бўлмиш отанинг ҳурмати ҳақида ҳарчанд гапирсак арзийди. Бу борада ўз оналаримизнинг тадбиркорлигига қойил қолсак арзийди. Шундай оналар борки ҳарчанд мушкул вазиятда бўлмасин, эридан ҳарчанд қуйиниб турган бўлмасин қўни-қўшни олдида, айниқса фарзандлари олдида эрини беҳурмат қилмайди. Баъзи бир ёшларга ўхшаб қўшнисига қўшилиб эрининг кетидан сўкиб ўтирмайди. Негаки улар бир нарсани яхши билишади. Эркак одамни орқасидан ёмонлагани билан биров тузатиб бермайди. Аслида уни йўлга солиш кўпроқ аёл кишининг ўзига боғлиқ. Эрни эр қиладиган ҳам, қаро ер қиладиган ҳам хотин деган гапни бежиз айтишмаган. Тадбирли оналар бу ишни эридан қўрққанидан эмас, оилада осойишталикни, болаларнинг тарбиясини сақлаш учун шундай қилишади.

Болалик хотираларимни эслаганимда қизиқ бир воқеа ёдимга тушади. Бизнинг бир қўшнимиз бўларди. Исми Қобилжон ака, ўзи милиционер эди. Унинг еттитами, саккизтами фарзанди бор эди. Кўчада ўйнаб юрганимизда узоқдан Қобилжон аканинг қизил шапкаси кўринса катта-кичик болалари истиқболига югуришарди.

— Дада, дадажон!

Четдан қараган одамга бу бачканаликдек туюлиши мумкин. Лекин ана шу ҳолатнинг ўзида чуқур самимият бор. Буни биров билар, биров билмас, лекин Қобилжон ака кўчадан келиши билан фарзандлари унинг бўйнига осилишни тўхтатишмас эди.

Кунлардан бирида Қобилжон аканинг ўзим тенги Ҳалил деган ўғли билан қулипнай чопиқ қиладиган бўлдик. (Уларнинг кичкина томорқаси бор эди). Ҳалил дами қайтган кетмон билан ер чопар, нарироқда эса ярақлаган яп-янги кетмон турарди.

— Анави кетмонда чопақолмайсанми,— дедим имо қилиб.

— Йўқ,— Ҳалил кескин бош чайқади. — У — дадамларнинг кетмонлари.

Бир қарашда бу гапда кўр-кўрона тобеълик бордек кўринади. Лекин аслида бу гапнинг моҳияти жуда чуқур. Фарзанд дадасининг ўзинигина эмас, унинг буюмларини ҳам ҳурмат қиляпти, сизсираб гапиряпти, дадасини машаққатга қўйишни ўзига эп кўрмаяпти.

Мана шундай ҳурмат қандай натижа берганини йиллар кўрсатди. Қобилжон аканинг фарзандлари обрўли, ҳалол одамлар бўлиб етишишди.

Болалик хотираларини эслаганда яна бир нарсани кўп ўйлайман. Бизлар ҳам кўпчилик ака-укалар эдик. Болаликда нималар бўлмайди. Баъзан сўкишардик, баъзан ёқалашардик. Шунақа пайтда онамиз бир гап билан ҳаммамизни тинчитиб қўярди.

— Жим, адангга айтаман, адабингни бериб қўядилар.

Биз дарров «эсимизни йиғиб» олардик.

Нимаъ учундир болаликданоқ бизнинг руҳимизга отамизнинг жаҳли ёмон деган фикр ўрнашиб қолган эди. Ҳозир ўйлаб қарасам, отам бутун умрида биронтамизни бир тарсаки урмаган экан. Шунга қарамай биз уни ҳар кўрганда қўл ковуштириб турардик. Бу нима, тобеъликми? Асло! Оиламизда отани ҳурмат қилиш, падарни ҳурмат қилиш оддий қонунга айланиб кетган эди. Бу нарса бизнинг эркимизни бўғмади. Лекин номаъқул майлларга берилишга ҳам йўл қўймади. Менимча бу ўринда энг катта оқилликни онамиз қилди.

Умуман, оилада отанинг ҳурматини жойига қўйиш, унинг маслаҳатига амал қилиш ҳеч қачон ёмонликка олиб келган эмас. Аёл оила бошлиғини беҳурмат қила бошладими, бунинг оқибати ҳеч қачон яхшиликка олиб келган ҳам эмас. Бу ўринда биз аёл ҳурматини, она ҳурматини унутмаган ҳолда отанинг, оила бошлиғининг иззатини ҳамиша баланд кўтаришни гапиряпмиз. Ҳарқалай бундан ҳали биров зарар кўргани йўқ.

Ў. ҲАМИДОВ.

БОЛАЛАРНИ ОДАТЛАНТИРИШ ТАДБИРИ

ТЎҒРИ ЖАВОБ БЕРИНГ

★ Ёш бола бироз ақли ета бошлаган вақтдан бошлаб ҳар бир кўрган нарсаси нима эканини билгиси келиб, у тўғрида сўрайди. Шундай пайтда «кўп бидирлама, жим ўтир», деб кўрган нарсасини билишдан уни маҳрум этиш ярамайди, балки унинг қизиққан нарсаси ҳақида ақли кўтара оладиган даражада қисқа маълумот бериш лозимдир, бу билан боланинг кўнгли кўтарилади, фикр қуввати кенгаяди, зийнатланади.

★ Болага поқлик, сабрли, чидамли ва камтарликнинг фойдаларини, манманлик, такаббурлик, қизғанчоқлик каби одатларнинг ёмонлигини тушунтириш керак.

●

УЙ БАХТИЁРЛИГИ

Бир уй халқи, яъни ота-она, ўғил ва қизларнинг бирликда тотувчилик билан яшашлари яхшидир. Уйни севиш, у ерда роҳат, фароғат, билан умр кечириш учун энг биринчи шарт оила аъзоларининг бир-бирларига муҳаббат боғлашидир. Ота-онанинг ўғил-қизларига муҳаббатлари бўлмаса, ўғил-қизларнинг ота-онага ҳурмат ва итоатлари қолмаса, унда бахтиёр турмуш сира ҳам вужудга келмайди.

«Олди-қочди» сўзларни уйларининг эшигидан ичкарига киргизмаган уй халқи—энг бахтиёр халқдир. Бахтиёрликни узоқ ерлардан излашни истаганлар уйлари dodиө ёнтоо нёдиьи еода тополмайдилар. Оила аъзоларининг тотувчилик билан яшашлари уларнинг бахт-саодатларига кафилдир.

●

МУҲАББАТЛИ ОИЛА

Бир она бир куни қизига бир бош узум берди. Қиз узумни олгандан кейин уни укасига бериб севинтиришни истади. Ҳовлида ўйнаб юрган укаси ёнига келиб узумни унга берди. Укаси севиниб узумни олди, опасига эркаланиб айтди:

— Опажон, отамиз боғимизда эрталабдан бери ишлаб юрибдилар, чарчаган бўлсалар керак, узумни отамизга элтиб берайлик.

Опаси ҳам бу таклифни қабул қилди. Узумни боғда ер чопиб ишлаб юрган оталарига элтиб бердилар. Оталари жуда севиниб «Офарин, болаларим!»— деб уларни эркалаб юз-кўзларидан ўпди. Кейин ҳовлига кириб, ошхонада ишлаб турган хотинига, яъни болаларининг онасига узумни берди. Она уй халқи орасидаги муҳаббатдан жуда севинди.

Бир-биримизни шундай севсак бахтиёр бўламиз.

Ш. ЗУННУН тайёрлаган.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ОКТЯБРЬ ШАРАФИГА

СОФИЯ. Болгариянинг Габрово округидаги «Росица» трикотаж фабрикаси маҳсулотининг қарийб учдан икки қисми экспорт қилинмоқда. Фабрика маҳсулотини асосан Совет Иттифоқи сотиб олмоқда. Фабрика ходимлари Октябрь юбилейи шарафига трикотаж буюмларини СССРга етказиб бериш йиллик планни ноябрнинг охиригача тўлиқ бажариш мажбуриятини олдилар. Фабрика илғорлари ўзларининг шахсий йиллик планларини 7 ноябргача бажаришга аҳд қилдилар.

СЪЕЗД ҚАРОРЛАРИ АМАЛДА

УЛАН-БАТОР. Монголия касаба союзлари Марказий Комитети мамлакатдаги мана шу энг оммавий жамоат ташкилотининг яқин беш йил мобайнида қиладиган ишлари планини тасдиқлади. Планда Монголия касаба союзлари XI съезди қарорларини бажаришга доир вазифалар назарда тутилган. План, жумладан, беш йил ичида санаторийлар ва дам олиш уйларида ўринлар сонини 8— 10 процент кўпайтиришни назарда тутади. Ишчилар ва хизматчиларгина эмас, шунингдек, қишлоқ хўжалик бирлашмаларининг аъзолари ҳам социал страхованиега жалб этилади. Қишлоқ меҳнаткашларининг ана шу категорияси учун пенсиялар миқдори 50 процент ошади.

Шимолий Вьетнамнинг майда ва чакана саноат корхоналари бу йил 1,5 миллион донглик маҳсулот ишлаб чиқаради.

СУРАТДА: Донгнай вилоятидаги **ДОНА** фабрикасида сопол вазаларни тайёрлаш.

ВИА—ТАСС фотоси.

ҲИНДИСТОННИНГ ТАБИИЙ БОЙЛИГИ

ДЕҲЛИ. Пўлат ва шахта министрлигининг ҳар йили бу ерда эълон қилинадиган докладида айтилишича, Ҳиндистонда 1976— 1977 молия йилида 101 миллион тонна кўмир қазиб чиқарилган. Бу аввалги йилга нисбатан 2 миллион тонна кўплик қилади. Ҳозир Ҳиндистон ўзини кўмир билан тўла таъмин этиб, бошқа мамлакатларга ҳам сотяпти. Шу молия йилида, масалан, 6,2 миллион тонна кўмир экспорт қилинган.

Ҳиндистонда кўмир— асосий энергия манбаидир. Бу хил ёқилғидан электр энергия ҳосил қилишда фойдаланиляпти ва мамлакатдаги танқчил нефть ўрнини тобора кўпроқ эгаллаб бормоқда. Кейинги уч йил ичида, дейилади докладда, баъзи нефть маҳсулотларини кўмирга алмаштириш ҳисобидан 270 минг тонна нефть тежалган. Мамлакатдаги бир қанча илмий-тадқиқот муассасалари нефть маҳсулотлари ўрнига кўмир ишлатиш ва уни қайта ишлашнинг янада прогрессив технологиясини ишлаб чиқиш билан банд. Булар нефть танқчил шароитларда ёқилғи-энергетика проблемасини ҳал этувчи муҳим соҳалардан биридир.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ АЙБДОР ЭМАС

СТОКГОЛЬМ. 1950-йилларнинг ўрталарида Швецияда мавжуд бўлган 2.550 кинотеатрдан ҳозир фақат 100 та қолди. Мамлакатдаги кўпгина аҳоли пунктларининг, айниқса қишлоқ жойларнинг аҳолиси ҳозирги вақтда янги кинофильм томоша қилиш имкониятидан деярли маҳрум этилган. Кинотеатрлар ёпилганлигининг асосий сабаби уларга келувчи томошабинларнинг жуда камайиб кетганлигидир. Ҳатто кинотеатрлар икки баравар камайиб кетган ҳозирги вақтда ҳам фильмлар одатда ярми ҳам тўлмаган залларда намойиш қилинмоқда. Швеция матбуотининг ёзишича, бунда гап сўнгги йилларда ғоят ривожланаётган телевидениеда эмас, балки кинотеатрларда зерикарли фильмлар намойиш қилинаётганлигидадир. Кинотеатрларда кўпинча зўравонлик ва ҳайвоний хирсни тарғиб қилувчи голливуд компанияларининг фильмлари намойиш қилинмоқда.

Швеция газеталари Америка кино маҳсулоти ҳаммаёқни босиб кетганлиги тўғрисида кўп марта ташвиш билан ёзган, ватан кинематографиясини ривожлантиришга кўпроқ эътибор беришга, Швецияда бошқа мамлакатларнинг юксак бадиий киносанъати асарларини кўпроқ намойиш қилишга даъват этган эди. Бироқ кинотеатрларнинг эгалари бундай қилиш ўрнига ўзлари кўраётган зарарларини билет нархини муттасил ошириш ҳисобига қоплашга интилмоқдалар. Чунончи, кейинги 8 йил ичида билетлар 4 баравар қимматлашди. «Свенска дагбладет» газетасининг хабар қилишича, кинотеатрларнинг эгалари яқин орада билет нархини яна оширмоқчи бўлиб туришибди.

(ТАСС).

• Аёллар, Сизлар учун

РЎЗҒОР БУЮМЛАРИНИ ТОЗАЛАГАНДА

Бу гал биз уй бекаларига эмаль қопланган ва алюминий идиш-товоқлар, никелланган идиш-товоқлар, қошиқ-пичоқларни қандай тозалаш ҳақида маслаҳат берамиз.

Эмаль қопланган ва алюминий идиш-товоқлар дастлаб сода солинган совунли иссиқ сувда ювилади. Идиш тозалайдиган порошок ёки ичимлик содани совуқ сувга қориб идиш-товоқни шу бўтқа билан тозаласангиз ярақлаб туради.

Алюминий товаларни ювгандан сўнг қиздирилган қуруқ туз билан ишқалаб тозалаш керак.

Алюминий идиш-товоқларнинг ялтироқ юзини совунли иссиқ сувда юмшоқ латта ёҳуд губка билан ювиш лозим. Идиш-товоқлар вақт-вақти билан тиш порошогида тозалаб турилса жилоси узоқ сақланади. Уларни кир порошоги, содаси, кул, жилвир қоғоз, қум ва бошқа қаттиқ моддалар билан ишқаламаслик керак.

Кастрюлкани қотиб ёки куйиб қолган овқат қолдиғидан тозалаш учун унга сув солиш ва 1 литр сувга 1 чой қошиқ ҳисобидан ичимлик сода қўшиб ёки икки — учта пиёз ташлаб қайнатиш лозим. Кофе қайнатиладиган чойнак ҳам шу усулда тозаланади. Идишни духовкага ёки оловга қўйганда пайдо бўладиган жигар ранг доғни намланган туз билан ишқалаб кетказса бўлади. Ичи қорайиб қолган алюминий идишга сирка қўшилган сув солиб қайнатилса қораси кетади.

Анчадан бери ишлатилаётган кастрюлкадан кўпинча ёқимсиз ҳид келиб туради. Шу ҳидни йўқотиш учун кастрюлкани вақт-бавақт писта кўмир кукуни билан ишқалаб тозалаш лозим.

Сирка, лимон, суви, кофе қуйқуми ёки қуруқ горчица билан ишқалаб ювилса идишдаги балиқ ҳиди кетади.

Сув челагининг деворчасидаги ғубор ва қуйқумни сиркада ҳўлланган латта билан артиб кетказиш, кейин челакни совунли ёки содали иссиқ сувда ювиб, бир неча марта тоза сув билан чайиш керак. Эмаль қопланган кастрюлкага лиммо-лим қилиб сув тўлдириб қайнатилса ва сўнгра плитадан олиб қўйиб суви билан бирга совутилса кастрюлканинг эмаль қатлами «тобланади» ва узоққа чидайди.

Никелланган идиш-товоқларга яхши қаралмаса никель қатлами ишдан чиқиши мумкин, шунинг учун идишни фақат иссиқ сувда ювиш, кейин яхшилаб артиб қуритиш лозим. Уларни қум, ғишт кукуни ва сода билан тозалаш ярамайди. Энг яхшиси бундай идишларни бўр кукуни билан ювиш керак.

Зангламайдиган пўлатдан ясалган пичоқ, вилкаларни металл буюм тозалайдиган ҳар қандай порошок, эланган қум ёки намланган ичимлик сода билан тозалаган маъқул.

Пичоқдаги кислота ёки мева доғи хом картошка билан артганда кетади, занг доғини кетказиш учун эса вилка ва пичоқни кунгабоқар мойига ботириб олинган пробка билан артиш ёки керосин томизилган кул билан тозалаш керак.

Кумуш ва мельхиор буюмлар озгина новшадил спирти қўшилган совуқ сувда ювилади. Кумуш буюмлар сувга қорилган тиш порошоги билан ишқаб тозаланади, қоришма қуригандан кейин майин латтада артилади.

Пичоқдан балиқ ва пиёз ҳидини йўқотиш учун пичоқни ўсимлик мойи ёҳуд сиркага ботирилган сабзи, картошка ёки латта билан артиш керак.

Ёғоч ёки пластмасса сопли вилка ва пичоқлар иссиқ сувда узоқ турмасин, сопи бўшашиб кетади.

«Кун жуда исиб кетди...»

М. Нуриддинов фотоэтюди.

✦ МАСЛАҲАТЛАРИМИЗ

ЭСИНГИЗДА БЎЛСИН

Нейлон кўйлагингиз кир бўлиб қолса, «Лада» суюқлигидан фойдаланишингиз мумкин. Жун ва сунъий толадан тайёрланган костюмингиз доғ бўлиб қолганда ҳам ана шу «Лада»дан ишлатинг. Агар қўлингизга қора мой теккан бўлса, шу суюқлик билан ишқаб, кейин сув билан ювсангиз қора мойдан асар ҳам қолмайди.

«Лада» суюқлигини ишлатиш технологияси шундай: уч литр иссиқ сувга уч қошиқ ана шу суюқликдан аралаштирсангиз бўлади.

* * *

Суюқ ошларни иситганингизда қайнатиб юборманг. Чунки таомнинг суви буғланиб, қуруқ тортиб шўр бўлиб қолади ва таркибидаги маҳсулотлар (картошка, макарон ва бошқалар) эзилиб кетади, овқатнинг кўриниши ва мазаси йўқолиб, идиш юзида хунук кўпик пайдо бўлади.

* * *

Ловия, мош, нўхат ва бошқа дуккакли донларни пиширганда совуқ сувга солиб секин қайнатинг. Гуруч, сўк, макарон, вермишель каби маҳсулотларни эса қайноқ сувга солиб тез қайнатинг, акс ҳолда маҳсулот идишнинг остига ёпишиб қолади.

МАХСУС ФИЛЬМ ЧИҚАРИЛДИ

«Партия билан халқнинг чексиз ишончи» деган ном билан чиқарилган махсус фильм куни неча Москва кинотеатрларида намойиш қилина бошланди. Фильм СССР Олий Советининг VI сессияси ишлари тўғрисида ҳикоя қилади. Сессия иштирокчилари КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневни ғоят баланд руҳ ва яқдиллик билан СССР Олий Совети Президиумининг Раислигига сайладилар.

Бу махсус фильм ҳужжатли фильмлар марказий студияси томонидан чиқарилди.

(ТАСС).

БЕНЗИН... БУҒЛАНМАЙДИ

Республика нефть базаларида жорий қилинган мослама бензиннинг буғланиб кетишини 90— 95 процент камайтиради. Худди қопқоқдек махсус тўр ҳалқа ёқилғининг устида сузиб юради. Бензиннинг учиб кетишини камайтиради. Идиш қисман тўлдирилган бўлса ҳам, бензин ҳавога чиқмайди. Демак, ҳозирги иссиқ кунларда ҳам буғланмайди. Бундай қопқоқларнинг қўлланилиши битта ўртача ҳажмдаги идишнинг ўзидаёқ бир йил мобайнида 100 минг сўмдан ортиқроқ маблағни тежаш имкониятини беради.

(ЎзТАГ).

ЯНГИ ЛУҒАТ

М. Ф. Охундов номли Озарбайжон рус тили ва адабиёти педагогика институтида катта озарбайжонча— русча луғатнинг биринчи томи устидаги иш поёнига етказилди. Институтнинг ўқитувчилари ва студентлари 4 миллиондан ортиқ сўз ёзилган карточка йиғдилар. Уларда шу сўзларнинг бадиий адабиёт ва илмий адабиётда ишлатилишига мисоллар келтирилган. Луғатда илмий-техника терминологияси, озарбайжон тилидаги фразеологизмлар маънолари кенг талқин этиб берилган.

Марказий ёш техниклар станциясида ўн иккидан зиёд тўгараклар мунтазам ишламоқда. Биргина космик ракета тўгарагида 57 нафар техника ихлосманди шуғулланмоқда.

СУРАТДА: (чапдан) шу тўгарак раҳбари В. Гаврилов ва тўгарак аъзоси С. Раҳимов районидаги 232-мактаб ўқувчиси В. Михайлов «Союз» космик ракетаси моделини яратиш устида фикрлашмоқдалар.

Х. Мирзакаримов фотоси.

Фан-ишлаб чиқаришга

ПАХТА ЧИҚИНДИСИДАН

Пахтадан ҳозирги кунда 120 дан ортиқ маҳсулот ишлаб чиқарилмоқда. Пахтани қайта ишлашда тола учун яроқсиз маҳсулот — линт ҳосил бўлади. Ўзбекистон пахтани қайта ишлаш заводларида йилига 180—200 минг тонна линт ҳосил бўлади. Бу линтдан ҳозирги кунгача фойдаланилмай келар эди. А. Беруний номидаги Тошкент политехника институтининг олимлари, техника фанлари кандидати, доцент Тўлқин Миркомилов раҳбарлигида ушбу чиқиндидан сирт актив моддалар олиш усулини ишлаб чиқдилар. Целлюлозага бой бўлган ушбу чиқиндини қайта ишлаб, уни этилен оксиди билан эфирини ҳосил қилдилар.

Олинган бирикмалар ғоят қимматли хусусиятга эга бўлиб, улардан сувда эрийдиган полимерлар олишда, бурғилаш саноати қурилмаларида ва бошқа мақсадларда фойдаланиш мумкин. Бу усулнинг саноат миқёсида амалга оширилиши республика халқ хўжалиги учун катта иқтисодий самара беради.

ҚИММАТЛИ ИХТИРО

Поливинилхлор и д асосида олинадиган полимерлардан турмушда жуда кенг фойдаланилади. Бу полимерлар арзон бўлиб, улардан линолеум, клеёнкалар, деворларни безаш учун ишлатиладиган обойлар (қоплама қоғозлар), шланглар ишлаб чиқарилади. Бу полимерларнинг асосий камчилиги шундаки, улар ёруғлик, иссиқлик ва айрим воситалар таъсирида тез эскиради. Яъни бунда процесс полимер таркибидан туз кислотаси ажралиб чиқиши билан боради.

Тошкент политехника институтининг химиклари, — Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси М. А. Асқаров, доцент А. Жалилов ва химия фанлари кандидати Э. Фатҳуллаевлар поливинилхлорид полимерларини эскиришдан сақловчи янги стабилизаторлар яратдилар. Бу стабилизаторларни олишда асосий хом ашё бўлиб ёғ-мой заводларининг чиқиндиси гудрон-госсипол смоласи хизмат қилди. Бу чиқинди республика ёғ-мой заводларида жуда кўплаб ҳосил бўлади ва ҳозиргача фойдаланилмай келинмоқда. Олинган стабилизаторлар поливинилхлорид полимерлари таркибига оз миқдорда қўшилганда уларнинг турли агрессив воситалар: ёруғлик, иссиқлик таъсирида эскиришини сезиларли даражада камайтирди. Арзон саноат чиқиндиси асосида олинган ушбу стабилизаторлард а н Оҳангарон пластмасса қурилиш материаллари комбинатида ҳозиргача 2 тоннадан зиёд ишлаб чиқарилди.

Кимёгарлар томонидан яратилган бу янгилик ихтиро деб топилиб бир неча авторлик гувоҳномалари билан ҳимоя қилинди.

Д. ЮСУПОВ,
химия фанлари кандидати.

АНИҚЛИК ХИЗМАТИДА

Антанас Снечкус номли Каунас политехника институтида принципиал янги хил мотор ишлаб чиқилди. Унга ёмғир чувалчангининг ҳаракат қилиш принципи асос қилиб олинган.

Вибромотор схемаси бундай: унинг ротори махсус пьезокерамик материалдан ишланган ҳалқани ушлайди. Унга ўзгарувчан ток генератори уланган. Кучланиш таъсирида шу ҳалқа тебрана бошлайди. Секундига 100 минг марта ва ундан ошадиган шу тебраниш роторни ҳаракатга келтиради. Кучланиш миқдорини ўзгартириб, ҳалқа вибрациясини осонгина бошқариш ва шу йўл билан станокда ишлов берилаётган деталини белгиланган ҳар қандай масофага миллиметрнинг юз мингдан бир неча улушича аниқликда жилдириш ёки буриш мумкин.

Шу мақсадларда юксак частотали механик тебранишлардан фойдаланиш амалда созлаш диапазонини чексиз кўламга етказиш мумкин. Жумладан, мотор ротори айланиш тезлигини ҳафтада бир мартадан минутига минг мартагача равон ўзгартириш имконияти илк бор пайдо бўлди. Шу янги типдаги моторлар ниҳоятда аниқ ишлайди, ўзи ихчам, конструкцияси содда ва тебранишларга бардош беради.

КЎРИНМАС ЛАМПАЛАР

Украина ССР Фанлар академияси Физика институтининг олимлари таклиф этган микрокатоддан фойдаланиб, тариқдек келадиган радиолампа тайёрлаш мумкин. Янги катодларда лампаларнинг иш негизи булмиш электронлар эмиссияси металлни электр токи билан унча баланд қиздирмаганда ҳам пайдо бўлаверади. Бу нарса ҳозир ишлатилаётган кучли энергия манбаларидан воз кечишга имкон беради.

Кўпгина радиоэлектрон буюмлар ҳозирча анъанавий вакуум приборларсиз ишлай олмайди. Телевизион кинескоплар, электрон микроскоплар, рентген аппаратлари ва бошқа аппаратлар шулар жумласидандир. Шунинг учун ҳам ярим ўтказгич материаллар билан лампаларнинг ихчамлик, температура ўзгаришларига қарам бўлмаслик, ҳар хил ташқи таъсиротларга бардош бера олиш каби энг яхши сифатларини ўз ичига олувчи приборлар вужудга келтириш муҳим ҳисобланади. Янги катод шундай проблемани ҳал этишга ёрдам берди.

(ТАСС).

★ ИТТИФОҚДОШ РЕСПУБЛИКАЛАР ПОЙТАХТЛАРИДА

МАШИНАЛАР ТЕЗ ҚАТНАЙДИ

Қозоғистон пойтахтидаги автомобиллар қатнайдиган энг йирик Октябрь 50 йиллиги номли проспектни қайта қуриш ишлари ниҳоясига етди. Шаҳар марказидан то унинг чегараларигача бўлган деярли йигирма километр узунликдаги кўчада машиналарнинг тўрт қаторлаб ҳаракат қилиши учун имконият туғилди. Олмаотани кесиб ўтиш вақти икки баравар қисқарди. Энг серқатнов чорраҳаларда қўшқават йўлларнинг очилганлиги бошқа кўчаларнинг транспортни ўтказиш қобилиятини барқарор қилишга ёрдам берди.

Бу магистрал кўча ҳаракатини автомат бошқариш системасига уланади, бу эса машиналарнинг светофорлар ёнида тўхтаб туришини ғоят камайтириш имконини беради.

ПОЛОТНОЛАРДА — ТОҒЛИ ҚИРҒИЗИСТОН

Қирғизистон пойтахтининг виставка залларида республика рассомлари асарларининг экспозицияси очилди. Бу асарларда яшнаб турган тоғли ўлка, меҳнат аҳллари, маданият ва фан акс эттирилган. Тасвирий санъатнинг кўпдан-кўп ҳаваскорлари диққат-эътиборини график Александр Мисюрев, суратқашлар Жоқул Кожаҳметов, Жамбул Жумабоев, Мелс Ақинбеков, шунингдек СССР халқ рассоми Ғаппар Айтиев раҳбарлигида ишлаётган ёш рассомлар асарларининг кўргазмаси жалб этади.

Ана шу асарлардан энг яхшилари «Ленин йўлидан 60 йил» мавзуидаги республика юбилей виставкасига, сўнгра эса Москвада очиладиган Бутуниттифоқ экспозициясига қўйилади.

(ТАСС).

СПОРТ

Мусобақалар хроникаси

Футбол бўйича СССР Кубогининг ярим финал ўйинларига қуръа ташланди. Фахрли совриннинг ана шу босқичида Ворошиловграднинг «Заря» командаси 31 июль куни ўз майдонида Москванинг «Торпедо» командасини қабул қилади. Пойтахт динамочилари эса 1 август куни Москвада Ленинграднинг «Зенит» командасини қабул қиладилар.

* * *

Ленинградда давом этаётган халқаро шахмат турнирида тугалланмай қолган партияларнинг бир қисми ниҳоясига етказилди. Смислов Гарсиа устидан ғалаба қозониб, Ваганян ва Смейкал билан дуранг ўйнади. Гарсиа Кузьминдан ҳам мағлубиятга учради. Кузьмин ўз навбатида Романишин билан дуранг ўйнаб, Таймановга ютқазиб қўйди. Карпов Мариотти устидан ғалаба қозонди. Таль—Фогт ва Карпов—Таль партиялари Талнинг бетоблиги сабабли яна кечиктирилди.

13 турдан сўнг 8,5 очко тўплаган Романишин пешқадамлик қилмоқда.

* * *

Тошкентда «Правда Востока» газетасининг соврини учун шашкачиларнинг анъанавий олтинчи турнири давом этмоқда. Навбатдаги бешинчи турда ҳамшаҳримиз Х. Иброҳимова таллинлик Эйнни мағлубиятга учратди. Беш турдан сўнг Иброҳимова ва Виткаускайтелар 4 тадан очко тўплаб пешқадамлик қилишмоқда. Донецклик Т. Мишчанская 3,5 очкога эга.

• *Газетага савол йўллабсиз*

ЧАҚИРИЛУВЧИЛАРНИНГ ҲУҚУҚИ

Чақирилув ёшига етган ҳар бир ўсмир ҳақиқий хизматга чақирилаётганда унинг оилавий аҳволи эътиборга олинадими ёки олинмайдими? Менинг онам пенсиядалар. Отам йўқ. Биз онам ва 14 ёшли синглим билан бирга турамиз. Опам турмушга чиққан. Ўзининг оиласи бор. Айтингларчи, шундай шароитда мен армия сафида хизмат қилишим керакми?

Қ. АЛЛАЕРОВ, ишчи.

Мухбиримиз бу хатни республика ҳарбий комиссариатининг офицери, майор П. Захаровга кўрсатиб, ундан қуйидагича жавоб олди:

— Чақирилув ёшидаги айрим ўсмирлар ҳар хил сабабларга кўра ҳақиқий хизматдан озод қилиниш ёки чақирилув муддатини узайтириш ҳуқуқига эгадирлар. СССРнинг умумий ҳарбий бурчлар тўғрисидаги қонунининг 34-моддасида чақирилувчининг қарамоғида меҳнат қобилиятини йўқотган ота ва онаси бўлса, агар уларнинг шу фарзандидан бошқа моддий таъминловчиси бўлмаса, улар ўсмир билан бирга ёки алоҳида туришларидан қатъий назар чақирилувчига ана шундай ҳуқуқ берилиши қайд қилинган.

Икки ва ундан зиёд фарзанди, хотини биринчи ёки иккинчи группа инвалиди, саккиз ёшга тўлмаган икки фарзанди ва меҳнатга қобилиятсиз онаси бўлган кишилар учун ҳам оилавий аҳволига кўра ҳарбий хизматга чақирилиш муддати кечиктирилади.

16 ёшга тўлмаган укаси ёки синглиси шунингдек, 16 ёшдан катта, аммо биринчи ёки иккинчи группа инвалиди бўлган икки укаси ёки синглиси бор хизматга чақирилиш муддатини кечиктириш ҳуқуқига эгадирлар.

Чақирилувчи ота-онасининг қаттиқ бетоблиги туфайли ўн йил бошқа кишилар қарамоғида бўлган тақдирда бу кишилар чақирилувчининг ота-онасига тенглаштирилади ва чақирилувчига қонун асосида ҳарбий хизматга чақирилиш муддатини кечиктириш ҳуқуқи берилади.

Кўриниб турибдики, юқоридаги ҳужжатларнинг ҳеч бири хат авторига ҳақиқий ҳарбий хизматга чақирилиш муддатини кечиктириш ҳуқуқини бермайди. Тўғри, биз унинг опасининг моддий таъминоти ҳақида маълумотга эга эмасмиз. Агар у онасини моддий жиҳатдан таъминлашга қодир бўлмаса ва бу ҳақда суд ҳукми бўлса Қ. Аллаёров учун ҳақиқий ҳарбий хизматга чақирилиш муддати кечиктирилиши мумкин.

Редактор ўринбосари
С. Б. ЁҚУБОВ.

*РЕКЛАМА*РЕКЛАМА*РЕКЛАМА*РЕКЛАМА*

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 14.VII да **Суғд элининг қоплони**, 15.VII да **Испан миниатюралари**.

КИНО

14 ИЮЛДА

САНЪАТ САРОЙИ — **Муҳаббат ёзи** (катта зал), **Аёл ва иблис** (кичик зал, кечқурун).

Муҳаббат ёзи — «ЧАЙКА», «ВОСТОК», «МОСКВА», «ДРУЖБА», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «НУКУС» (кечқурун).

Кенгуру — «ҚОЗОҒИСТОН» (жуфт соатларда).

Сиздан угина, биздан бугина — «ЎЗБЕКИСТОН» (жуфт соатларда).

Чўзилган иш — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

ЕЗГИ БИНОДА

Музика садолари — «ФЕСТИВАЛЬ» (21.00).

Кадкинни ҳамма билади — «ХИВА» (21, 22.30).

15 ИЮЛДА

ҚИШКИ БИНОДА

САНЪАТ САРОЙИ — **Муҳаббат ёзи; Аёл ва иблис** (катта зал), **Сиздан угина, биздан бугина** (кичик зал, кундуз ва кечқурун).

Муҳаббат ёзи — «ДРУЖБА» (11, 14, 17, 20.00), «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Этик кийган мушукнинг дунё бўйлаб саёҳати — «ҚОЗОҒИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

ЕЗГИ БИНОДА

Катта пойга — «ФЕСТИВАЛЬ» (21.00).

Кадкинни ҳамма билади — «ХИВА» (21, 22.30).

ЎЗБЕКИСТОН ССР МАИШИЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШ МИНИСТРЛИГИ

«КООПЕРАТОРЛАР УЙИ»ДА

(Ўзбекистон кўчаси)
14, 15 ИЮЛДА

ЭНГ ЯХШИ ПРИЧЕСКА МОДЕЛЛАРИ УЧУН

РЕСПУБЛИКА КОНКУРСИНИ ЎТКАЗАДИ

Кириш бепул.

Тошкент шаҳар, Октябрь районидаги 81-ўрта мактаб томонидан **Очилов Хайрулла Маҳкамович** номига берилган 964818 номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Наманган область, Янгиқўрғон районидаги 47-ўрта мактаб томонидан **Исмоилжон Нурматов** номига берилган 793435 номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Республика ёш математик ва физиклар мактаб-интернати томонидан **Салихов Сабир Абидович** номига берилган 389569 номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ҲУНАР-ТЕХНИКА ТАЪЛИМИ ДАВЛАТ КОМИТЕТИ

243-граждан авиацияси заводи қошидаги

121-АВИАРЕМОНТ ТЕХНИКА-БИЛИМ ЮРТИ

қуйидаги касблар бўйича юқори малакали мутахассислар тайёрлаш учун

1977—78 ЎҚУВ ЙИЛИГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

10 синф базасида бир йиллик ўқиш муддати билан: **учиш аппаратларини йиғувчи-слесарь** (клепальщик), **механика-йиғув ишлари слесари, электромонтажчи-слесарь, газ-электр пайвандчи;**

8-синф базасида икки йиллик ўқиш муддати билан: **саноат асбоб-ускуналарини ремонт қилувчи слесарь, двигателларни ремонт қилувчи слесарь, токарь.**

Машғулотлар — 1 сентябрдан бошланади.

Ўқишга 15 ва ундан юқори ёшдаги 8—10 синф маълумотидаги Тошкентда яшовчи ўсмирлар қабул қилинади.

Билим юртини тугатганлар 243-граждан авиациясининг авиаремонт заводи ва Граждан авиацияси Ўзбекистон бошқармасининг қисмларида ишлайдилар.

Завод ишчиларига отпуска даврида самолётлардан учганда имтиёзли билетлар ва граждан авиацияси ходимлари учун тааллуқли бўлган бошқа имтиёзлардан ҳам фойдаланадилар.

Бир йиллик ўқиш муддатидагилар 30 сўм ҳажмида стипендия оладилар.

Билим юртини аъло баҳоларга тугатган ўқувчилар институтлар, техникумларга юборилади.

Билим юртига кириш хоҳишини билдирганлар қуйидаги ҳужжатларни тақдим этадилар: директор номига ариза, маълумоти, туғилганлиги ҳақидаги ҳужжатлар ёки паспорт, яшаш жойидан, соғлиғи ҳақида (286-форма), ота-онасининг иш жойидан справкалар, 6 та фотосурат (3x4 см.), ўқиш жойидан характеристика.

Ҳужжатлар ҳар куни (якшанбадан ташқари) **соат 9 дан 17.00 гача қабул қилинади.**

Адрес: Тошкент шаҳри, Авиагородок (9, 25, 66, 61-автобусларнинг «Авиагородок» бекати, 2, 10-трамвайларнинг «Транспорт институти» бекати). Телефон: 99-96-03. (ички телефон 6-03).

ТЕМИР ЙЎЛЛАР МИНИСТРЛИГИ
МЕТРОПОЛИТЕНЛАР БОШ БОШҚАРМАСИ

ТОШКЕНТ МЕТРОПОЛИТЕНИГА

аккумуляторчилар, кабель шохобчаси ва ёритиш дистанциясини электромонтёрлари, 5—6-разрядли электр-газ билан пайвандловчилар, йўл монтёрлари, тоннель ишчилари, мармарчи-тарашловчилар, бўёқчилар, дренажчилар, ғишт терувчилар, дурадгорлар, темирчилар, вагонларни ювиб-тозаловчилар, ишлаб чиқариш ва хизмат биноларини ювиб-тозаловчи ишчилар, 4—6-разрядли депо ускуналари ремонт қилувчи слесарлар, фрезерчи-токарлар, рандаловчилар, 4—6-разрядли пармаловчилар, 4—6-разрядли слесарь-сантехниклар, кўприк кранларини маҳкамловчилар, резина техника буюмларини ямовчилар (вулканизаторлар), электрослесарлар, зумпф агрегатлари слесарлари, таъминот хизмати ходимлари (товаршунослар, экспедиторлар, юк ташувчилар, қоровуллар):

КЕРАК

Ишга қабул қилинганларнинг ҳаммаси темир йўл транспорти ходимларига бериладиган барча енгилликлардан, шу жумладан, йилига бир марта СССР темир йўлларида бепул юриш ва метрополитенда бепул юриш имтиёзидан фойдаланади.

Ходимларнинг алоҳида категориялари учун иш ҳақидан ташқари, кечаси ишланганликлари учун соатлик тариф ставкасининг 35 процентн миқдорида устама ва зарарли меҳнат шароитларида ишлаганликлари учун қўшимча иш ҳақи тўланади, ойлик маошнинг 30 процентигача бўлган миқдорда меҳнатга ҳақ тўлаш ойлик мукофот системаси (тариф ставкаси) кўзда тутилади.

Елғиз кишилар умумий ётоқхона билан таъминланадилар, оилали кишиларга белгиланган тартибда уй-жой берилади.

Қуйидаги адресга мурожаат қилинг: Тошкент шаҳри, Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 5-хона, аҳолини ишга жойлаштириш марказий пункти.

«ТРАНСГИДРОМЕХАНИЗАЦИЯ» ТРЕСТИНИНГ ИХТИСОСЛАШГАН БОШҚАРМАСИ ВА ПЕРМЬ ШАҲРИДАГИ 34-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1977—78 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

15 ёшдан ошган саккизинчи синф маълумотидаги йигит ва қизлар қуйидаги касбларга ўқитиш учун қабул қилинади: ёритиш ва кучланиш тармоқлари бўйича электромонтажчи.

Ўқувчилар тўла давлат таъминотида бўладилар. Улар уч маҳал овқат, ишчи ва кўчалик кийим-бош билан таъминланадилар. Бошқа шаҳарлардан келганларга ётоқхона берилади.

Ишлаб чиқариш практикаси вақтида иш ҳақининг 33 проценти тўланади.

Ўқиш муддати — уч йил.

10-СИНФ МАЪЛУМОТИДАГИЛАР УЧУН ЎҚИШ МУДДАТИ 10 ОЙ БЎЛИБ, ҚУЙИДАГИ КАСБЛАРГА ЎРГАТИЛАДИ: **ўз-ўзидан ҳаракатлана олмайдиган сузувчи ер қазиш снарядлари ва ер қазиш қурилмаларининг механик ва электр асбоб-ускуналарига хизмат кўрсатиш бўйича земснаряд машинисти, кучланиш тармоқлари ва ёритиш асбоб-ускуналари бўйича электромонтажчи.**

Иш даврида ўқувчиларга ойига 30 сўм ҳажмида стипендия тўлаб борилади, ишчи кийим-бошлари ва ҳамма шароитлар яратилган ётоқхона берилади.

Совет Армияси сафларида хизмат қилиб қайтгач, корхона йўлланмаси блиан ўқишга келганларга 72 сўм ҳажмида стипендия тўланади.

ЎҚИШ МУДДАТИ УМУМИЙ МЕҲНАТ СТАЖИГА КИРАДИ.

Билим юртини тугатганлар Тошкент шаҳар, Чилонзор кўчаси, 87-уйда жойлашган 482-ихтисослашган бошқармага ишга юбориладилар. Бу бошқарманинг иш объектлари Ўзбекистон ва Туркманистон доирасидадир. Ўз мутахассислиги бўйича ишга жойлашган кишилар жойларда ётоқхона билан таъминланадилар, ишнинг кўчиб юриб амалга оширилишини назарда тутиб, асосий маошга 20—40 процент қўшимча ҳақ тўланади в а йил бўйи қилинган иш якунларига кўра мукофот оладилар.

Билим юртини тугатганларга диплом берилади.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатлар зарур: билим юрти директори номига ариза, маълумоти ҳақида ҳужжат (асл нусхаси), туғилгани ҳақида гувоҳнома, 6 та фотосурат (3x4 см), яшаш жойидан справка (бошқа шаҳарлардан келганларга ётоқхонага прописка бўлиш учун).

Паспорт шахсан кўрсатилади.

Ўқишга кирувчилар медицина комиссиясидан билим юрти йўлланмаси бўйича ўтадилар.

АРИЗАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНМОҚДА.
МАШҒУЛОТЛАР — 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Билим юрти адреси: 614040, Пермь шаҳри—40, Машинистов кўчаси, 49-уй. (электричкада «Пермь-2 станциясидан—«Комсомольская» бекатигача», 6, 18-автобуслар билан «Комсомольская» бекатигача борилади). Телефонлар: 39-39-22-39, 39-39-25-76.

Справкалар учун Тошкент шаҳрида қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: Чилонзор район, Чилонзор кўчаси, 87-уй, (16-троллейбуснинг «Кўкрак хирургияси институти» бекати). Телефон: 77-24-66..

УЛУҒ ОКТЯБРЬ БАЙРАМИГА ЎЗБЕКИСТОН ПОЙТАХТИ ТОШКЕНТДА МЕТРОПОЛИТЕННИНГ БИРИНЧИ НАВБАТИ ИШГА ТУШАДИ.

Метрополитен линияларида хизмат кўрсатувчи юқори малакали кадрлар тайёрлаш учун метрополитен бошқармаси базасида

ЯНГИ ТАШКИЛ ЭТИЛГАН

170-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти қуйидаги мутахассисликлар бўйича кадрлар тайёрлаб беради: **электропоездларнинг электр ускуналарини ремонт қилиш бўйича электрик, ҳаракатлантирувчи подстанцияларнинг электромонтёрлари, марказлаштириш, блокировкалаш ва сигналлаштириш электромонтёрлари; станция навбатчиси, тоннель иншооти асбоб-ускуналарига хизмат кўрсатувчи электрослесарлар.**

Билим юртини битириб чиққанлар ўз мутахассислиги бўйича ишлайди, темир йўл транспорти ходимларига бериладиган имтиёзлардан фойдаланадилар.

Ишлаб чиқариш практикасини ўташ вақтида иш ҳақининг 33 проценти миқдорида пул мукофоти ва 30 сўм миқдорида стипендия оладилар.

Машғулотлар — 1 сентябрдан бошланади.

Ҳужжатлар ҳар куни соат 9 дан 17.00 гача қабул қилинади.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, 2-Охунбобоев кўчаси, 68-уй, (трамвайлар: 7, 9, 11, 14, 21, 24, троллейбуслар: 2, 6, 10, 11, 13, 15, 16, автобуслар: 2, 18, 54, «Киров боғи» бекати). Телефон: 53-77-09.

ТЕЛЕВИЗОР ЭКРАНИДА

14 ИЮЛЬ — ПАЙШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

19.10 «Р а с м л а р д а қуёш акси бор». 19.25 «Гес Холл Москвада». Телевизион очерк. 19.55 «Халқ куйлари». Концерт. 20.10 «Раддия». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси, 3-серия. 21.30 «Вақт» информацион программаси. 22.00 Футбол бўйича СССР чемпионати. «ДИНАМО» (Киев) — «Арарат» (Ереван). Киевдан олиб кўрсатилади. 23.45 Виолончелда А. Наварра чалади. (Франция). 00.10 Янгиликлар.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

18.25 Кўрсатувлар программаси. 18.30 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Эстафета давом этади». (рус.). 19.05 Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига. «Октябрь менинг тақдиримда». СССР халқ артисти С. Эшонтўраева билан диалог. 19.45 «Ахборот» информацион программаси (рус.). 20.00 «Дутор ва танбур тароналари». Концерт. 20.30 «Ахборот» информацион программаси. 20.50 Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 21.30 Москва. «Вақт» информацион программаси. 22.00 Мамарасул Бобоевнинг адабий портрети. 22.35 «Чорвачилик — зарбдор фронт». 22.50 «Жўра Саркор». Бадиий фильм. 23.55 Кўрсатувлар программаси.

Тошкент шаҳри ва Тошкент области учун программа

Т о ш к е н т кўрсатади. 19.00 Кўрсатувлар программаси. 19.05 «Тирик мурда». Фильм-спектакль. 2-серия. (рус.). 20.25 Реклама ва эълонлар. 20.35 Тошкент янгиликлари.

15 ИЮЛЬ — ЖУМА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

10.00 Янгиликлар. 10.10 Эрталабки гимнастика машғулотлари. 10.30 «Ҳайвон ўргатувчилар». Болалар учун кинопрограмма. 11.15 «Раддия». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 3-серия. 12.30 «Оталар ва болалар». туркумидан. «Мовий календарь». Телевизион ҳужжатли фильм. 14.50 «Меҳнатинг — иқболинг». Кинопрограмма. 15.45 «Л. Н. Толстой ижоди». 16.55 Болалар учун. «Кичик ўғил кўчаси». Бадиий фильм. 18.30 «Москва ва москваликлар». 19.00 Янгиликлар. 19.15 «Қувноқ ноталар». 19.30 Ироқ телевидениесининг программаси. Республиканинг миллий кунига. 20.45 «СССР Конституцияси лойиҳасини муҳокама қиламиз». И. А. Лихачёв номли автомобиль заводи ишчилари — темирчилар бригадасининг бригада бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони К. Н. Малина ва катта мастери И. А. Летка сўзи. 21.00 «Бизнинг биография. 1956 йил». 22.00 «Вақт» информацион программаси. 22.30 «Оренбург — СССРнинг ғарбий чегараси» газ қувури қурувчиларининг талабларига биноан концерт. 22.30 Телевизион ҳужжатли фильм. 23.55 «II Бутуниттифоқ ёшлар ўйини». Минскдан олиб кўрсатилади. 00.25 Янгиликлар.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

11.25 Кўрсатувлар программаси. 11.30 «Қувноқ учрашувлар». телевизион фильм-концерт. 11.55 Мактаб ўқувчилари учун. «Санъат ғунчалари» (такрорий кўрсатув). 12.25 «Кинооператор Анатолий Головня». Ҳужжатли фильм (рус.).

18.25 Кўрсатувлар программаси. 18.30 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Сенинг замондошинг». 19.00 «Иқтисодий билимлар — оммага» (рус.). 19.25 «Ғафурнинг уйи». Ҳужжатли фильм. 19.45 «Ахборот» информацион программаси (рус.). 20.00 «Оламга саёҳат». 21.00 «Ахборот» информацион программаси. 21.20 Хизмат кўрсатган «Баҳор» Давлат халқ рақс ансамблининг концерти. 22.00 Москва. «Вақт» информацион программаси. 22.30 Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига. «Деҳқон ва замон». 23.50 Кўрсатувлар программаси.

Тошкент шаҳри ва Тошкент области учун программа

Тошкент кўрсатади. 19.00 Кўрсатувлар программаси. 19.05 **Б о л а л а р** учун фильм. «Сеҳрли рассом». 19.15 «Циклон тунда бошланади». Телевизион бадиий фильм (рус.). 20.30 Тошкент янгиликлари. 20.50 «Тошкент ва тошкентликлар». «Сув ҳавзаси қурувчилари ҳузурида» (рус.). 21.20 С. Прокофьев. «Тошгул». Телевизион фильм-балет. 21.25 Абитуриентлар учун. Химия.

Тошкент шаҳар, С. Раҳимов район прокуратураси ва халқ суди коллективи халқ судининг раиси Ғ. А. Аббосовга онаси

Нозбиби

ОРИФЖОНОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ», («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000; ГСП, ТОШКЕНТ, ЛЕНИН ПРОСПЕКТИ, 41-УЙ.

Р — 13300. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри, «Правда Востока» кўчаси, 26. ИНДЕКС 64579. Нашр Г—3106.

ТЕЛЕФОНЛАР: коммутатор — 33-02-49 дан 33-02-58 гача. Эълонлар бўлими — 33-81-42.